

32012R0290

5.4.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 100/1

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 290/2012**od 30. ožujka 2012.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

moraju biti certificirani u skladu sa setom tehničkih kriterija. Ti tehnički zahtjevi i administrativne procedure moraju biti uspostavljeni.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske Unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ⁽¹⁾, a posebno članak 7. stavak 6., članak 8. stavak 5. i članak 10. stavak 5. te Uredbe,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije br. 1178/2011⁽²⁾ utvrđuju se detaljna pravila za određene dozvole pilota i za konverziju nacionalnih dozvola pilota i nacionalnih dozvola inženjera leta u dozvole pilota, kao i uvjete za prihvaćanje dozvola izdanih u trećim zemljama. Pravila za certifikate o zdravstvenoj sposobnosti za pilote, uvjeti za konverziju nacionalnih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i certifikacija zrakoplovno-medicinskih ispitivača su također uspostavljeni u toj Uredbi. Dodatno, Uredba (EU) br. 1178/2011 uključuje odredbe o zdravstvenoj sposobnosti kabinske posade.
- (2) U skladu s Uredbom br. 216/2008, organizacije za osposobljavanje pilota i zrakoplovno-medicinski centri moraju posjedovati certifikat. Certifikat se izdaje nakon što su ispunjeni određeni tehnički i administrativni zahtjevi. Administrativna pravila i sustav upravljanja tih organizacija moraju biti uspostavljeni.
- (3) Uređaji za osposobljavanje koji simuliraju let se koriste za osposobljavanje pilota, ispitivanje i provjeru pilota

- (4) U skladu s Uredbom (EZ) 216/2008, kabinska posada mora biti kontinuirano u dobrom zdravstvenom stanju i kompetentna za provođenje dodijeljenih sigurnosnih dužnosti. Svi oni koji su uključeni u komercijalne operacije moraju posjedovati potvrdu kako je inicijalno definirano u Prilogu III poddijelu O, točki (d) OPS 1.1005 Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 od 16. prosinca 1991. o usklađivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva⁽³⁾. Uvjeti o kvalifikacijama kabinske posade i pripadajućih potvrdi moraju biti uspostavljeni.
- (5) Sposobnosti nadzora nadležnih tijela nisu predviđene u Uredbi (EU) br. 1178/2011. Ova Uredba stoga izmjenjuje Uredbu (EU) br. 1178/2011 kako bi uključila sustav administracije i sustav upravljanja nadležnih tijela i organizacija. U skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008, pravila o mreži informiranja između država članica, Komisije i Agencije moraju također biti uključeni u Uredbi (EU) br. 1178/2011.
- (6) Nužno je osigurati dovoljno vremena za zrakoplovnu industriju i administraciju država članica kako bi se prilagodili novom zakonskom okviru i prepoznali pod određenim uvjetima valjanosti certifikata, uključujući potvrde o osposobljavanju o sigurnosti, koji su izdani prije stupanja ove Uredbe na snagu.
- (7) Kako bi se osigurao lagan prijelaz i visoka razina ujednačenosti sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu u Uniji, provedbene mjere trebale bi odražavati trenutno stanje, uključujući najbolje prakse, i znanstveni i tehnički napredak u području osposobljavanja članova posade zrakoplova. Shodno tome, Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 kao i tehnički zahtjevi i administrativne

⁽¹⁾ SL L 79, 13.3.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL L 311, 25.11.2011., str. 1.

⁽³⁾ SL L 373, 31.12.1991., str. 4.

procedure koje su usuglašene s Organizacijom međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) i Zajedničkim zrakoplovnim vlastima (JAA), do 30. lipnja 2009. kao i s postojećim zakonodavstvom koje se odnosi na specifično nacionalno okruženje, trebale bi biti razmotrene.

- (8) Uredbu (EU) br. 1178/2011 je stoga potrebno izmijeniti na odgovarajući način.
- (9) Mjere specificirane u Prilogu III. Uredbi Vijeća 3922/91 za potvrde o osposobljavanju o sigurnosti kabinske posade se brišu u skladu s člankom 69. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 216/2008. Mjere prihvaćene ovom Uredbom smatraju se odgovarajućim mjerama.
- (10) Agencija je pripremila nacrt provedbenih pravila i predala ih je kao mišljenje Komisiji u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 216/2008.
- (11) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 65. Uredbe br. 216/2008,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1., dodaju se sljedeće točke:

- „(6) uvjeti za stjecanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje potvrda kabinske posade, kao i privilegije i obaveze imatelja potvrda kabinske posade;
- (7) uvjeti za stjecanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje certifikata organizacija za osposobljavanje pilota i zrakoplovno-medicinskih centara uključenih u davanje ocjene i zrakoplovno - medicinskih procjena članova posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
- (8) zahtjevi za certifikaciju uređaja za osposobljavanje koji simuliraju let i organizacija koje operiraju i koriste te uređaje;
- (9) zahtjevi za sustavom administracije i sustavom upravljanja koje moraju ispuniti države članice, Agencija i organizacije u odnosu na pravila u točkama od 1. do 8.”

2. U članku 2., dodaju se sljedeće točke (11), (12) i (13):

„(11) ‚član kabinske posade‘ znači prikladno kvalificiran član posade, a koji nije član letačke posade ili član tehničke posade, kojega je operator odredio da izvodi zadatke vezane za sigurnost putnika i leta tijekom operacija;

(12) ‚članovi posade zrakoplova‘ znači članovi letačke posade ili članovi kabinske posade;

(13) ‚JAR - certifikat, odobrenje ili organizacija‘ znači certifikat ili odobrenje izdano ili priznato ili organizacija certificirana, odobrena, registrirana ili prepoznata, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom koja prikazuje JAR i procedure, od države članice koja je implementirala relevantan JAR i koja je predložena za međusobno priznavanje od strane sustava Zajedničkih zrakoplovnih Vlasti u odnosu na taj JAR.”

3. U članku 4. stavku 1.:

— izraz „8. travnja 2012.” zamjenjuje se s „ova Uredba se primjenjuje”,

— izraz „8. travnja 2017.” zamjenjuje se s „8. travnja 2018.”

4. Umeću se sljedeći članci 10.a, 10.b i 10.c:

„Članak 10.a

Organizacija za osposobljavanje pilota

1. Organizacija za osposobljavanje pilota udovoljava tehničkim zahtjevima i administrativnim postupcima kako je određeno prilogima VI. i VII. te mora biti certificirana.

2. Smatra se da organizacije za osposobljavanje pilota koje posjeduju certifikat u skladu s JAR-om izdan ili priznat od države članice prije primjene ove Uredbe, posjeduju certifikat koji je izdan u skladu s ovom Uredbom.

U tom slučaju privilegije tih organizacija ograničene su na privilegije uključene u odobrenju izdanom od države članice.

Bez obzira na članak 2., organizacije za osposobljavanje pilota prilagođavaju svoje sustave upravljanja, programe osposobljavanja, procedure i priručnike u skladu s Prilogom VII. najkasnije do 8. travnja 2014.

3. Organizacije JAR za osposobljavanje koje su registrirane od država članica prije primjene ove Uredbe smiju provoditi osposobljavanje za JAR privatne dozvole pilota (PPL).

4. Države članice zamjenjuju certifikate iz stavka 2. prvog podstavka s certifikatima koji su u skladu s formatom određenim u Prilogu VI. najkasnije do 8. travnja 2017.

Članak 10.b

Uređaji za osposobljavanje koji simuliraju let

1. Uređaji za osposobljavanje koji simuliraju let (FSTD-ovi) koji se koriste za osposobljavanje, ispitivanje i provjeru pilota, uz iznimku razvojnih uređaja za osposobljavanje za testno letenje, udovoljavaju tehničkim zahtjevima i administrativnim procedurama iz priloga VI. i VII., te moraju posjedovati kvalifikaciju.

2. Smatra se da su certifikati FSTD kvalifikacije koji su izdani ili priznati u skladu s JAR-om prije primjene ove Uredbe, izdani u skladu s ovom Uredbom.

3. Države članice zamjenjuju certifikate iz stavka 2. s certifikatima kvalifikacija koje udovoljavaju formatu određenim u Prilogu VI. najkasnije do 8. travnja 2017.

Članak 10.c

Zrakoplovno-medicinski centri

1. Zrakoplovno-medicinski centri udovoljavaju tehničkim zahtjevima i administrativnim postupcima kako je određeno prilogima VI. i VII., te se moraju certificirati.

2. Smatra se da su JAR odobrenja zrakoplovno-medicinskih centara, koja su izdana ili priznata od države članice prije primjene ove Uredbe, izdana u skladu s ovom Uredbom.

Zrakoplovno-medicinski centri prilagođavaju svoj sustav upravljanja, programe osposobljavanja, procedure i priloge kako bi se uskladili s Prilogom VII. najkasnije do 8. travnja 2014.

3. Države članice zamjenjuju odobrenja zrakoplovno-medicinskih centara iz stavka 2. prvog podstavka s certifikatom koji udovoljava formatu određenom u Prilogu VI. najkasnije do 8. travnja 2017.”

5. Umeću se sljedeći članci 11.a, 11.b i 11.c:

„Članak 11.a

Kvalifikacije kabinske posade i pripadajuće potvrde

1. Članovi kabinske posade uključeni u komercijalne operacije zrakoplova iz članka 4. stavka 1. točaka (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 216/2008 moraju biti kvalificirani i posjedovati pripadajuću potvrdu u skladu s tehničkim uvjetima i administrativnim postupcima utvrđenim u prilogima V. i VI.

2. Članovi kabinske posade koji posjeduju, prije primjene ove Uredbe, potvrde o osposobljavanju o sigurnosti koje su izdane u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (EU-OPS):

(a) smatra se da su u skladu s ovom Uredbom, ako su usklađeni s primjenjivim osposobljavanjem, provjerama i zahtjevima za skorašnjim iskustvom iz EU-OPS-a; ili

(b) ako nisu usklađeni s primjenjivim osposobljavanjem, provjerama i zahtjevima za skorašnjim iskustvom iz EU-OPS-a, zahtijeva se završavanje svog potrebnog osposobljavanja i provjere prije nego se mogu smatrati da su usklađeni s ovom Uredbom; ili

(c) ako ne sudjeluju u komercijalnim operacijama avionima više od 5 godina, zahtijeva se završavanje tečaja početnog osposobljavanja i polaganje odgovarajućih ispita kao što je propisano u Prilogu V., prije nego se mogu smatrati da su u skladu s ovom Uredbom.

3. Potvrde o osposobljavanju o sigurnosti koje su izdane u skladu s EU-OPS-om zamjenjuju se potvdama kabinske posade koje su u skladu s formatom utvrđenim u Prilogu VI. najkasnije do 8. travnja 2017.

4. Članovi kabinske posade uključeni u komercijalne operacije helikoptera na datum početka primjene ove Uredbe:

(a) smatra se da su u skladu sa zahtjevima za početno osposobljavanje iz Priloga V., ako su usklađeni s primjenjivim osposobljavanjem, provjerama i zahtjevima za skorašnjim iskustvom iz JAR-ova za komercijalni zračni prijevoz helikopterima; ili

(b) ako nisu usklađeni s primjenjivim osposobljavanjem, provjerama i zahtjevima za skorašnjim iskustvom iz JAR-ova za komercijalni zračni prijevoz helikopterima, zahtijeva se završavanje svog potrebnog osposobljavanja i provjere potrebne za operacije helikopterima, osim početnog osposobljavanja, prije nego se mogu smatrati da su usklađeni s ovom Uredbom; ili

(c) ako ne sudjeluju u komercijalnim operacijama helikopterima više od 5 godina, zahtijeva se završavanje početnog osposobljavanja i polaganje odgovarajućih ispita kao što je propisano u Prilogu V., prije nego se mogu smatrati da su u skladu s ovom Uredbom.

5. Bez obzira na članak 2., potvrde kabinske posade koje udovoljavaju formatu propisanom u Prilogu VI. izdaju se svim članovima kabinske posade uključenim u komercijalne operacije helikoptera najkasnije do 8. travnja 2013.

Članak 11.b

Sposobnosti nadzora

1. Države članice određuju jedno ili više tijela kao nadležno tijelo unutar te države članice s potrebnim ovlastima i raspodijeljenim odgovornostima za certifikaciju i nadzor osoba i organizacija koje su predmet Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima.

2. Ako država članica odredi više od jednog tijela kao nadležno tijelo:

(a) područja stručnosti svakog nadležnog tijela jasno su definirani u smislu odgovornosti i geografskih ograničenja;

(b) između tih tijela uspostavlja se koordinacija kako bi se osigurao učinkovit nadzor svih organizacija i osoba koji su predmet Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njezinih provedbenih pravila.

3. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo(-a) ima potrebne sposobnosti da osigura(ju) nadzor svih osoba i organizacija pokrivenih njihovim planom nadzora, uključujući dovoljno resursa kako bi se zadovolji zahtjevi ove Uredbe.

4. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo ne provodi aktivnosti nadzora kad postoje dokazi da bi to moglo rezultirati, direktno ili indirektno, sukobom interesa, pogotovo kad se radi o članovima obitelji ili financijskoj koristi.

5. Osoblje autorizirano od nadležnog tijela za provođenje certifikacije i/ili poslova nadzora ima ovlasti da izvodi najmanje sljedeće zadatke:

(a) pregledava zapise, podatke, procedure i bilo koji drugi relevantan materijal kako bi mogli izvoditi certifikaciju i/ili poslove nadzora;

(b) da uzimaju preslike ili dijelove tih zapisa, podataka, procedura ili drugih materijala;

(c) traže usmeno objašnjenje na licu mjesta;

(d) da ulaze u relevantne prostorije, operativna mjesta ili sredstva prijevoza;

(e) provode audite, istrage, procjene i inspekcije, uključujući inspekcije na stajanci i nenajavljene inspekcije; i

(f) provode ili iniciraju mjere prisile za osiguranje primjene propisa kako je odgovarajuće.

6. Poslovi pod stavkom 5. provode se u skladu s pravnim odredbama pojedine države članice.

Članak 11.c

Prijelazne mjere

Što se tiče organizacija za koje je Agencija nadležno tijelo u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 216/2008:

(a) države članice prosljeđuju Agenciji sve zapise vezane na nadzor takvih organizacija najkasnije do 8. travnja 2013.;

(b) proces certifikacije koji je država članica započela prije 8. travnja 2012. ta država članica završava u koordinaciji s Agencijom. Nakon što država članica izda certifikat, Agencija preuzima sve odgovornosti nadležnog tijela za tu."

6. U članku 12., dodaje se sljedeći stavak:

„1.b Iznimno od odredaba stavka 1., države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju odredbe dodatka od I. do IV. do 8. travnja 2013.”

7. U članku 12. stavku 7., izraz „stavci od 2. do 6.” zamjenjuju se sa „stavci od 1.b do 6.”

8. Dodaju se novi prilozi V., VI. i VII., čiji tekst je naveden u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon dana objave u *Službenom listu Europske Unije*.

Ona stupa na snagu od 8. travnja 2012.

2. Iznimno od odredaba stavka 1. drugog podstavka, države članice mogu odlučiti ne primjenjivati sljedeće odredbe:

(a) priloge od V. do VII. do 8. travnja 2013.;

(b) točke ORA.GEN.200(a)(3) Priloga VII. za imatelje certifikata FSTD kvalifikacije koji nisu odobrena organizacija za osposobljavanje i ne posjeduju AOC do 8. travnja 2014.;

(c) priloge VI. i VII. za organizacije za osposobljavanje i zrakoplovno-medicinske centre koji nisu u skladu s JAR-om do 8. travnja 2014.;

(d) točku CC.GEN.030 Priloga V. do 8. travnja 2015.;

(e) Prilog V. za članove kabinske posade koji su uključeni u komercijalne operacije helikoptera do 8. travnja 2015.;

- (f) priloge VI. i VII. za organizacije za osposobljavanje samo za dozvole pilota lakog zrakoplova, dozvole privatnih pilota, dozvole pilota balona ili dozvole pilota jedrilice do 8. travnja 2015.;
 - (g) priloge VI. i VII. za organizacije za osposobljavanje koje provode osposobljavanje za testno letenje u skladu s točkama FCL.820 Priloga I. Uredbe (EU) br. 1178/2011 do 8. travnja 2015.
3. Kada država članica primjenjuje odredbe stavka 2., o tome će obavijestiti Komisiju i Agenciju. Ova obavijest će opisivati trajanje i razloge za takvo odstupanje kao i program implementacije koji sadrži planirane aktivnosti i pripadajuće trajanje.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. ožujka 2012.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PRILOG

„PRILOG V.

KVALIFIKACIJE ČLANOVA KABINSKE POSADE U OPERACIJAMA KOMERCIJALNOG ZRAČNOG PRIJEVOZA**[DIO-CC]**

PODDIO GEN

OPĆI ZAHTJEVI**CC.GEN.001 Nadležno tijelo**

Za potrebe ovog dijela, nadležno tijelo će biti tijelo koje je odredila država članica kod kojeg osoba podnosi zahtjev za izdavanje potvrde kabinske posade.

CC.GEN.005 Područje primjene

Ovaj dio uspostavlja zahtjeve za izdavanje potvrda kabinske posade i uvjete o njihovoj valjanosti i korištenju za imatelje potvrde.

CC.GEN.015 Zahtjev za potvrdom kabinske posade

Zahtjev za potvrdu kabinske posade podnosi se u formatu i na način kako je utvrdilo nadležno tijelo.

CC.GEN.020 Minimalna dob

Podnositelj zahtjeva za potvrde kabinske posade mora imati najmanje 18 godina.

CC.GEN.025 Povlastice i uvjeti

- (a) Privilegije imatelja potvrde kabinske posade su da djeluju kao članovi kabinske posade u komercijalnom zračnom prijevozu operacija zrakoplova iz članka 4. stavka 1. točaka (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 216/2008.
- (b) Članovi kabinske posade mogu koristiti povlastice navedene u točki (a) samo ako:
 - (1) imaju važeću potvrdu člana kabinske posade kao što je navedeno u CC.CCA.105; i
 - (2) su usklađeni s CC.GEN.030, CC.TRA.225 i primjenjivim zahtjevima dijela zdravstvena sposobnost (Dio-MED).

CC.GEN.030 Dokumenti i čuvanje zapisa

Kao dokaz usklađenosti s primjenjivim zahtjevima, kao što je navedeno u CC.GEN.025 (b), svaki imatelj mora posjedovati i na zahtjev osigurati potvrdu kabinske posade, popis i zapise o osposobljavanju i provjerama vezanih za tip zrakoplova ili varijante, osim kad operator sam vodi evidenciju i može je učiniti dostupnom na zahtjev nadležnog tijela ili imatelja potvrde.

PODDIO CCA

SPECIFIČNI ZAHTJEVI ZA POTVRDU KABINSKE POSADE**CC.CCA.100 Izdavanje potvrde kabinske posade**

- (a) Potvrde kabinske posade se izdaju samo podnositeljima zahtjeva koji su položili ispitivanje nakon završenog početnog osposobljavanja u skladu s ovim dijelom.
- (b) Potvrde kabinske posade će izdati:
 - (1) nadležno tijelo; i/ili
 - (2) organizacija koju je u tu svrhu odobrilo nadležno tijelo.

CC.CCA.105 Valjanost potvrde kabinske posade

Potvrda kabinske posade izdaje se s neograničenim trajanjem i vrijedi osim ako:

- (a) je suspendira ili ukine nadležno tijelo; ili
- (b) imatelj potvrde nije koristio pripadajuće privilegije tijekom prethodnih 60 mjeseci na najmanje jednom tipu zrakoplova.

CC.CCA.110 Suspenzija ili ukidanje potvrde kabinske posade

- (a) Ako imatelji nisu u skladu s ovim dijelom, nadležno tijelo može suspendirati ili ukinuti potvrdu kabinske posade.
- (b) U slučaju kad nadležno tijelo suspendira ili ukine potvrdu kabinske posade, imatelji će:
- (1) o ovoj odluci kao i njihovom pravu na žalbu biti obaviješteni u pisanom obliku u skladu s nacionalnim propisom;
 - (2) neće ostvariti povlastice koje su im dane potvrdom kabinske posade;
 - (3) obavijestiti bez odgode, operatora(-e) kod kojeg(-ih) su zaposleni; i
 - (4) vratiti svoju potvrdu u skladu s primjenjivom procedurom koju je uspostavilo nadležno tijelo.

PODDIO TRA

ZAHTJEVI ZA OSPOSoblJAVANJE PODNOSITELJA ZAHTJEVA I IMATELJA ZA POTVRDU KABINSKE POSADE**CC.TRA.215 Pružanje osposobljavanja**

Osposobljavanje zahtijevano u ovom dijelu će:

- (a) osigurati organizacija za osposobljavanje ili operatori komercijalnog zračnog prijevoza koji su odobreni u tu svrhu od nadležnog tijela;
- (b) provoditi osoblje s odgovarajućim iskustvom i koje je kvalificirano za elemente osposobljavanja koji se moraju obuhvatiti; i
- (c) se provoditi prema programu i planu osposobljavanja kako je dokumentirano u odobrenju izdanom organizaciji.

CC.TRA.220 Tečaj početnog osposobljavanja i ispitivanje

- (a) Podnositelji zahtjeva za potvrdu kabinske posade će završiti tečaj početnog osposobljavanja kako bi se upoznali s okruženjem zrakoplova i stekli dovoljno opće znanje i osnovnu stručnost koji su potrebni za obavljanje dužnosti i odgovornosti koje se odnose na sigurnost putnika i leta tijekom normalnih, abnormalnih i operacija u slučaju opasnosti.
- (b) Program tečaja početnog osposobljavanja mora obuhvatiti najmanje elemente navedene u Prilogu 1. ovoga dijela. Uključivat će osposobljavanje za teorijsko znanje i praktično osposobljavanje.
- (c) Podnositelji zahtjeva za potvrdu kabinske posade moraju proći ispitivanje koja obuhvaća sve elemente programa osposobljavanja navedene u (b), osim ispitivanja osposobljavanja CRM, kako bi dokazali da su postigli potrebnu razinu znanja i stručnosti zahtijevanih u (a).

CC.TRA.225 Kvalifikacija(-e) za tip zrakoplova ili varijantu

- (a) Imatelji valjane potvrde kabinske posade radit će na zrakoplovu samo ako su kvalificirani u skladu s primjenjivim zahtjevima navedenim u dijelu-ORO.
- (b) Kako bi se kvalificirao za tip zrakoplova ili varijantu, imatelj:
 - (1) mora biti u skladu s primjenjivim zahtjevima osposobljavanja, provjerama i valjanosti, obuhvaćajući kako je relevantno za zrakoplov na kojem će se izvoditi operacije:
 - i. specifično osposobljavanje za tip zrakoplova, operaterovo osposobljavanje za konverziju, osposobljavanje za upoznavanje;
 - ii. osposobljavanje za razlike;
 - iii. periodično osposobljavanje; i
 - (2) izvoditi operacije u prethodnih 6 mjeseci na tipu zrakoplova, ili završiti odgovarajuće periodično osposobljavanje i provjeru prije nego što opet počnu obavljati dužnosti člana kabinske posade na tom tipu zrakoplova.

Dodatak 1. dijelu-CC

Tečaj početnog osposobljavanja i ispitivanje

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA

Program osposobljavanja tečaja početnog osposobljavanja mora sadržavati najmanje sljedeće:

1. Općenito teoretsko znanje o zrakoplovstvu i zrakoplovnim propisima koje obuhvaća sve potrebne elemente vezane za dužnosti i odgovornosti člana kabinske posade:

- 1.1. poznavanje zrakoplovne terminologije, teorije leta, načina smještanja putnika, područja rada, meteorologije i svijesti o posljedicama kontaminacije površine zrakoplova;
- 1.2. poznavanje zrakoplovnih propisa koji se odnose na kabinsku posadu i ulogu nadležnog tijela;
- 1.3. dužnosti i odgovornosti kabinske posade tijekom operacija i potreba brzog i učinkovitog djelovanja u prisilnim situacijama;
- 1.4. kontinuirana sposobnost i osposobljenost za obavljanje dužnosti člana kabinske posade s posebnim naglaskom na poznavanje ograničenja vremena leta, vremena dužnosti i vremena odmora;
- 1.5. važnost osiguravanja ažurnosti relevantnih dokumenata i priručnika zajedno s izmjenama koje dodaje zračni prijevoznik, kao što je primjenjivo;
- 1.6. značenje uloge kabinske posade u obavljanju dužnosti u skladu s Operativnim priručnikom operatora;
- 1.7. važnost pretpoletnog brifinga kabinske posade i davanje nužnih informacija o sigurnosti s osvrtom na njihove posebne dužnosti;
- 1.8. važnost prepoznavanja situacija u kojima članovi kabinske posade imaju ovlasti i odgovornosti za iniciranje evakuacije i drugih prisilnih postupaka.

2. Komunikacija:

Tijekom osposobljavanja, naglasak će biti stavljen na važnost učinkovite komunikacije između kabinske i letačke posade, uključujući tehnike komuniciranja, upotrebu zajedničkog jezika i terminologije.

3. Početno osposobljavanje o ulozi ljudskog faktora (HF) u zrakoplovstvu i upravljanju resursima posade (CRM)

Ovaj tečaj provodit će najmanje jedan instruktor CRM-a kabinske posade. Elementi osposobljavanja će se detaljno obuhvatiti i uključivati najmanje sljedeće:

- 3.1. *Općenito:* ljudski faktori u zrakoplovstvu, opće upute o ciljevima i načelima CRM-a, sposobnosti i ograničenja ljudi;
 - 3.2. *Relevantno za pojedine članove kabinske posade:* svijest o osobnosti, ljudska greška i pouzdanost, stavovi i ponašanja, samoprocjena; stres i upravljanje stresom; umor i budnost; asertivnost, stanje svijesti, prikupljanje i obrada informacija.
- 4. Postupanje s putnicima i nadzor kabine:**
- 4.1. značenje pravilnog rasporeda sjedala u skladu s masom i ravnotežom aviona, smještaj posebnih kategorija putnika i potreba smještaja sposobnih putnika pri izlazima koji nisu nadzirani;
 - 4.2. pravila koja se odnose na siguran smještaj kabinske prtljage (uključujući i predmete koji se koriste za vrijeme servisa u kabini) i na rizik da ona postane opasnost za putnike u kabini ili da smeta ili oštećuje sigurnosnu opremu ili izlaze;
 - 4.3. upute za prepoznavanje i upravljanje s putnicima koji su, ili će biti opijeni alkoholom ili su pod utjecajem droga ili su agresivni;

- 4.4. mjere koje treba poduzeti kod prijevoza živih životinja u putničkoj kabini;
 - 4.5. dužnosti koje treba obaviti u slučaju turbulencije, uključujući osiguravanje putničke kabine; i
 - 4.6. metode motiviranja putnika i kontrole gužve koje su nužne za brzo izvođenje evakuacije u slučaju nužde.
- 5. Zrakoplovno-medicinski aspekti i prva pomoć:**
- 5.1. općenito osposobljavanje o zrakoplovno-medicinskim aspektima i preživljavanju;
 - 5.2. psihološki učinci letenja s posebnim naglaskom na hipoksiju, zahtjevima za kisikom, funkciju Eustahijeve tube i barotraume;
 - 5.3. osnove prve pomoći uključujući obuku o:
 - (a) zračnoj bolesti;
 - (b) gastro-intestinalnim smetnjama;
 - (c) hiperventilaciji;
 - (d) opeklinama;
 - (e) ozljedama;
 - (f) nesvjestici; i
 - (g) frakturama i ozljedama mekog tkiva;
 - 5.4. slučajevi medicinske hitne pomoći na letu i pripadajuća prva pomoć koja obuhvaća najmanje:
 - (a) astmu;
 - (b) stres i alergijske reakcije;
 - (c) šok;
 - (d) dijabetes;
 - (e) gušenje;
 - (f) epilepsiju;
 - (g) porod;
 - (h) moždani udar; i
 - (i) srčani udar;
 - 5.5. upotreba odgovarajuće opreme uključujući kisik za prvu pomoć, pribor za prvu i hitnu liječničku pomoć i njihov sadržaj;
 - 5.6. praktično osposobljavanje o kardio-pulmonalne reanimaciji za svakog člana kabinske posade koristeći posebno za to konstruiranu lutku i uzimajući u obzir okruženje zrakoplova; i
 - 5.7. zdravlje i higijena na putu, uključujući:
 - (a) higijenu na zrakoplovu;
 - (b) rizik od kontakata sa zaraznim bolestima i načini kako umanjiti takav rizik;
 - (c) rukovanje kliničkim otpadom;
 - (d) dezinfekciju zrakoplova;
 - (e) postupanja u slučaju smrti na zrakoplovu; i

(f) usmjeravanje pozornosti, psihološke posljedice umora, psihologiju sna, cirkadijski ritam i promjene vremenske zone.

6. **Opasne robe u skladu s primjenjivim ICAO tehničkim instrukcijama.**

7. **Opći sigurnosni aspekti u zrakoplovstvu, uključujući poznavanje odredbi utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 300/2008.**

8. **Osposobljavanje u svezi s dimom i požarom:**

- 8.1. naglašavanje odgovornosti kabinske posade da djeluje brzo u nuždi, pri pojavi dima i požara, i poglavito naglašavanje važnosti otkrivanja pravog uzroka požara;
- 8.2. značenje prisilnog obavješćivanja letačke posade kao i poduzimanje određenih mjera nužnih za koordinaciju i pomoć, kad je dim ili požar otkriven;
- 8.3. nužnost učestalog provjeravanja potencijalnih rizičnih lokacija za pojavu požara, uključujući toalete i detektore dima;
- 8.4. klasifikaciju požara, odgovarajućih tipova sredstava za gašenje i odgovarajućih postupaka za određene situacije;
- 8.5. tehniku primjene sredstava za gašenje, posljedice neispravne uporabe i uporabe u ograničenom prostoru; uključujući obuku gašenja požara i stvarnu uporabu cjelokupne odgovarajuće opreme u okruženju sa simuliranim dimom; i
- 8.6. opće postupke zemaljskih službi u prisilnim slučajevima koji se izvode na aerodromima.

9. **Osposobljavanje za preživljavanje:**

- 9.1. mora se osigurati da osposobljavanje za preživljavanje bude primjerena područjima djelovanja (npr. polarno područje, pustinja, džungla ili more); i
 - 9.2. mora se osigurati da osposobljavanje za preživljavanje u vodi uključuje djelovanje i uporabu osobne plivačke opreme u vodi za svakog člana kabinske posade i obuku za uporabu splavi za spašavanje ili slične opreme, kao i konkretne vježbe u vodi.
-

DRILOG VI.

ZAHTEJEVI ZA NADLEŽNO TIJELO ZA ČLANOVE POSADE ZRAKOPLOVA

[DIO-ARA]

PODDIO GEN

OPĆENITI ZAHTEJEVI

ODJELJAK I.

*Općenito***ARA.GEN.105 Definicije**

Za potrebe ovog dijela i dijela-ORA, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚Prihvatljivi načini usklađivanja (AMC)‘ su neobvezujući standardi usvojeni od Agencije kako bi ilustrirali načine uspostavljanja usklađenosti s Osnovnom uredbom i njenim Provedbenim pravilima;
2. ‚Alternativni načini usklađivanja‘ su oni koji predlažu alternativu postojećem AMC-u ili oni koji predlažu nove načine uspostavljanja usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima za koje od Agencije nije usvojen pripadajući AMC;
3. ‚Odobrena organizacija za osposobljavanje (ATO)‘ znači organizaciju kvalificiranu za stjecanje ili održavanje odobrenja za provođenje osposobljavanja za dozvole pilota i pripadajućih ovlaštenja i certifikata;
4. ‚Model uređaja za vježbanje osnovnih instrumentalnih procedura (BITD model)‘ znači definirana kombinacija hardvera i softvera, koji posjeduje BITD kvalifikaciju;
5. ‚Specifikacije certificiranja (CS)‘ su tehnički standardi usvojeni od Agencije koje indiciraju načine za dokazivanje usklađenosti s Osnovnom uredbom i njenim Provedbenim pravilima i koje organizacija može koristiti u svrhu certificiranja;
6. ‚Instruktor letenja (FI)‘ znači instruktor koji posjeduje privilegije provođenja osposobljavanja na zrakoplovu, u skladu s dijelom-FCL;
7. ‚Uređaj za osposobljavanje koji simulira let (FSTD)‘ znači uređaj za osposobljavanje koji je:
 - (a) u slučaju aviona, simulator letenja (FFS), uređaj za letačko osposobljavanje (FTD) ili uređaj za osposobljavanje letačkih i navigacijskih procedura (FNPT), ili uređaj za vježbanje osnovnih instrumentalnih procedura (BITD);
 - (b) u slučaju helikoptera, simulator letenja (FFS), uređaj za letačko osposobljavanje (FTD) ili uređaj za osposobljavanje letačkih i navigacijskih procedura (FNPT);
8. ‚Kvalifikacija FSTD-a‘ znači razina tehničke sposobnosti FSTD-a kako je definirano u dokumentima o usklađenosti;
9. ‚Korisnik FSTD-a‘ znači organizacija ili osoba koja zahtijeva osposobljavanje, provjere ili ispitivanje kroz upotrebu FSTD-a od ATO-a;
10. ‚Prizemljavanje‘ znači formalna zabrana zrakoplovu za polijetanje i poduzimanje takvih mjera kako su potrebne da bi se zadržao;
11. ‚Materijal s uputama (GM)‘ znači neobvezujući materijal razvijen od Agencije koji pomaže da se ilustrira značenje zahtjeva ili specifikacije i koji se koristi kako bi podupro interpretaciju Osnovne uredbe, njenih Provedbenih pravila i AMC-a;
12. ‚ARO RAMP‘ znači poddio RAMP Priloga II. Uredbi o letačkim operacijama;
13. ‚Drugi uređaj za osposobljavanje (OTD)‘ znači pomagala za osposobljavanje pilota, osim FSTD-a, koji omogućuju osposobljavanje kad potpuno letačko okruženje nije potrebno;
14. ‚Dio-ARA‘ znači Prilog VI. Uredbi o članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
15. ‚Dio-ORO‘ znači Prilog III. Uredbi o letačkim operacijama;

16. „Dio-CC” znači Prilog V. Uredbi o članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
17. „Dio-FCL” znači Prilog I. Uredbi o članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
18. „Dio-MED” znači Prilog IV. Uredbi o članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
19. „Dio-ORA” znači Prilog VII. Uredbi o članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
20. „Osnovno mjesto poslovanja” znači glavni ured ili registrirani ured organizacije unutar kojeg se odvijaju glavne financijske funkcije i operativna kontrola aktivnosti koje se odnose na ovu Uredbu;
21. „Upute za provođenje kvalifikacijskih testova (QTG)” znači dokument određen da dokaže da kvalitete performansi i rukovanja FSTD-a predstavljaju određeni zrakoplov, klasu aviona ili tip helikoptera, koje su simulirane unutar propisanih ograničenja i da su svi primjenjivi zahtjevi zadovoljeni. QTG uključuje i podatke o zrakoplovu, klasi aviona ili tipa helikoptera i podatke FSTD-a koji se koriste kako bi poduprli validaciju.

ARA.GEN.115 Dokumentacija nadzora

Nadležno tijelo će osigurati sve pravne akte, standarde, pravila, tehničke publikacije i povezane dokumente relevantnom osoblju kako bi im se omogućilo izvođenje zadataka i izvršavanje svojih obaveza

ARA.GEN.120 Načini usklađivanja

- (a) Agencija će razviti prihvatljive načine usklađivanja (AMC) koji se mogu koristiti kako bi se uspostavila usklađenost s Uredbom 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima. Kad se uskladi s AMC-om, znači da su se zadovoljili povezani zahtjevi Provedbenih pravila.
- (b) Alternativni načini usklađivanja se mogu koristiti kako bi se uspostavila usklađenost s Provedbenim pravilima.
- (c) Nadležno tijelo će uspostaviti sustav kako bi dosljedno evaluirali da svi alternativni načini udovoljavanja koja koristi ili koja koriste organizacije i osobe pod njihovim nadzorom omogućuju uspostavljanje usklađivanja s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenih Provedbenih pravila.
- (d) Nadležno tijelo će evaluirati sve alternativne načine udovoljavanja koje predloži organizacija u skladu s ARA.GEN.120 analizirajući dostavljenu dokumentaciju i, ako smatra da je potrebno, provesti inspekciju u organizaciji.

Kad nadležno tijelo ustanovi da su alternativni načini udovoljavanja u skladu s Provedbenim pravilima, bez odgode će:

- (1) obavijestiti podnositelja zahtjeva da se alternativni načini udovoljavanja mogu implementirati i, ako je primjenjivo, dopuniti odobrenje ili certifikat podnositelju zahtjeva u skladu s tim; i
 - (2) obavijestiti Agenciju o sadržaju, uključujući preslike sve relevantne dokumentacije;
 - (3) obavijestiti druge MS-ove o alternativnim načinima udovoljavanja koji su prihvaćeni.
- (e) Kad nadležno tijelo koristi alternativne načine udovoljavanja kako bi postiglo usklađivanje s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima, ono će:
 - (1) učiniti ih dostupnima svim organizacijama i osobama koje nadzire; i
 - (2) bez odgode obavijestiti Agenciju.

Nadležno tijelo će osigurati Agenciji potpun opis alternativnih načina udovoljavanja, uključujući sve revizije procedura koje mogu biti relevantne, kao i procjenu kojom dokazuje da je udovoljeno Provedbenim pravilima.

ARA.GEN.125 Informacije za Agenciju

- (a) Nadležno tijelo će bez odgode obavijestiti Agenciju u slučaju bilo kakvih značajnih problema s implementacijom Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njenih Provedbenih pravila.
- (b) Nadležno tijelo će obavijestiti Agenciju o svim za sigurnost značajnim informacijama koje proizlaze iz izvještaja o događajima koje je zaprimila.

ARA.GEN.135 Reakcija na problem sigurnosti bez odgode

- (a) Bez utjecaja na Direktivu 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, nadležno tijelo će implementirati sustav za prikladno skupljanje, analizu i distribuciju informacija o sigurnosti.
- (b) Agencija će implementirati sustav za prikladnu analizu svih relevantnih informacija o sigurnosti koje zaprimi i mora bez daljnje odgode dostaviti državama članicama i Komisiji sve informacije, uključujući preporuke ili korektivne aktivnosti koje se moraju poduzeti, potrebne zbog pravodobne reakcije na problem o sigurnosti koji uključuje proizvode, dijelove, alate, osobe ili organizacije koje su predmet Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njenih Provedbenih pravila.
- (c) Nakon zaprimanja informacija iz (a) i (b), nadležno tijelo će poduzeti prikladne mjere kako bi ispravno pristupilo problemu o sigurnosti.
- (d) O mjerama poduzetima pod (c) će se bez odgode obavijestiti sve osobe ili organizacije koje ih moraju ispuniti u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima. Nadležno tijelo će također obavijestiti Agenciju o tim mjerama i, kad je potrebna zajednička aktivnost, ostale države članice kojih se to tiče.

ODJELJAK II.**Upravljanje****ARA.GEN.200 Sustav upravljanja**

- (a) Nadležno tijelo će uspostaviti i održavati sustav upravljanja, uključujući najmanje:
- (1) dokumentiranu politiku i procedure koje opisuju njegovu organizaciju, sredstva i metode za postizanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njenih Provedbenih pravila. Procedure će se ažurirati i koristiti kao osnovni dokumenti za rad unutar nadležnog tijela za sve relevantne zadatke;
 - (2) dovoljan broj osoblja za provođenje zadataka i izvršavanje dužnosti. To osoblje mora biti kvalificirano za izvođenje svih dodijeljenih zadataka i posjedovati potrebna znanja, iskustvo, inicijalna i periodična osposobljavanja kako bi se osigurala kontinuirana stručnost. Sustav će biti postavljen na način da se može planirati raspoloživost osoblja, kako bi se osiguralo ispravno izvršenje svih zadataka;
 - (3) prikladne prostorije i urede za izvođenje dodijeljenih zadataka;
 - (4) funkciju za nadgledavanje usklađenosti sustava upravljanja s relevantnim zahtjevima i prikladnost procedura uključujući uspostavljanje internog procesa auditiranja i procesa upravljanja sigurnosnim rizicima. Nadgledavanje usklađenosti mora uključivati sustav povratnih informacija o nalazima s audita prema višem rukovodećem osoblju nadležnog tijela kako bi se osigurala implementacija korektivnih aktivnosti kako je potrebno; i
 - (5) osobu ili skupinu osoba, koji su odgovorni višem rukovodećem osoblju nadležnog tijela za funkciju nadgledanja usklađenosti.
- (b) Nadležno tijelo mora, za svako područje aktivnosti, uključujući sustav upravljanja, imenovati jednu ili više osoba koje će imati odgovornost za upravljanje relevantnim zadacima.
- (c) Nadležno tijelo će uspostaviti procedure za sudjelovanje u međusobnoj razmjeni svih potrebnih informacija i pomoći s drugim nadležnim tijelima kojih se to tiče uključujući izdane nalaze i naknadne poduzete aktivnosti kao rezultat nadzora osoba i organizacija koje provode aktivnosti na području države članice, ali su certificirane od druge države članice ili Agencije.
- (d) Preslika svih procedura povezanih s sustavom upravljanja i dopune i izmjene istih moraju biti dostupne Agenciji u svrhu standardizacije.

ARA.GEN.205 Dodjeljivanje zadataka kvalificiranim subjektima

- (a) Relevantni zadaci u svrhu inicijalnog certificiranja ili kontinuiranog nadzora osoba ili organizacija koji su predmet Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenih Provedbenih pravila bit će dodijeljeni samo kvalificiranim subjektima država članica. Kada dodjeljuje zadatke, nadležno tijelo će osigurati da ima:
- (1) uspostavljen sustav tako da inicijalno i kontinuirano procjenjuje da kvalificiran subjekt udovoljava Prilogu V. Uredbe (EZ) broj 216/2008.

Ovaj sustav i rezultati procjena moraju biti dokumentirani;

⁽¹⁾ SL L 167, 4.7.2003., str. 23.

(2) uspostavljen dokumentiran sporazum s kvalificiranim subjektom, odobren od obje strane na prikladnoj razini upravljanja, koji jasno definira:

- i. zadatke koji moraju biti provedeni;
- ii. izvještaje i zapise koji moraju biti osigurani;
- iii. tehničke uvjete koji se moraju zadovoljiti u provođenju takvih zadataka;
- iv. pokrivenost povezane odgovornosti; i
- v. zaštitu informacija stečenih prilikom izvođenja takvih zadataka.

(b) Nadležno tijelo će osigurati da interni proces audita i proces upravljanja sigurnosnim rizicima zahtijevani točkom ARA.GEN.200(a)(4) pokriva sve procese certificiranja i kontinuiranog nadzora koji se provodi u njegovo ime.

ARA.GEN.210 Promjene u sustavu upravljanja

- (a) Nadležno tijelo mora imati uspostavljen sustav koji će identificirati promjene koje utječu na njegovu sposobnost za provođenje svojih zadataka i izvršenja dužnosti kako je definirano u Uredbi (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima. Ovaj sustav mora omogućiti nadležnom tijelu da poduzima aktivnosti kako je odgovarajuće kako bi osiguralo da njegov sustav upravljanja ostane prikladan i učinkovit.
- (b) Nadležno tijelo mora ažurirati svoj sustav upravljanja u skladu sa svim promjenama Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima pravovremeno, kako bi se osigurala učinkovita implementacija.
- (c) Nadležno tijelo će obavijestiti Agenciju o promjenama koje utječu na njegovu sposobnost za provođenje zadataka i izvršenja dužnosti kako je definirano u Uredbi (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima.

ARA.GEN.220 Čuvanje zapisa

- (a) Nadležno tijelo će uspostaviti sustav čuvanja zapisa osiguravajući prikladno skladištenje, pristup i pouzdano praćenje:
- (1) dokumentiranih politika i procedura sustava upravljanja;
 - (2) osposobljavanja, kvalifikacije i autorizacije svog osoblja;
 - (3) raspodjele zadataka, pokrivajući elemente koji se zahtijevaju u ARA.GEN.205 kao i detalje dodijeljenih zadataka;
 - (4) procesa certificiranja i kontinuiranog nadzora certificiranih organizacija;
 - (5) procesa za izdavanja dozvola, ovlaštenja, certifikata i potvrda i kontinuirani nadzor imatelja tih dozvola, ovlaštenja, certifikata i potvrda;
 - (6) procesa za izdavanje certifikata FSTD kvalifikacija i kontinuirani nadzor FSTD-a i organizacija koje njima operiraju;
 - (7) nadzora osoba i organizacija koje provode svoje aktivnosti na području države članice, ali su pod nadzorom ili su certificirani od nadležnog tijela druge države članice ili Agencije, kako je dogovoreno između tih nadležnih tijela;
 - (8) evaluacije i obavještanja Agencije o alternativnim načinima udovoljavanja predloženih od organizacija i procjene alternativnih načina udovoljavanja koje koristi nadležno tijelo;
 - (9) nalaza, korektivnih aktivnosti i datuma zatvaranja aktivnosti;
 - (10) poduzetih prisilnih mjera za osiguravanje provođenja propisa;
 - (11) sigurnosnih informacija i aktivnosti poduzetih u svrhu provjere zatvaranja nalaza; i
 - (12) korištenja odredbi o fleksibilnosti u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) broj 216/2008.
- (b) Nadležno tijelo će održavati popis svih certifikata organizacija, certifikata FSTD kvalifikacija i dozvola, certifikata i potvrda osoblja koje ih je izdalo.
- (c) Svi zapisi će se čuvati najmanje u razdoblju specificiranom ovom Uredbom. U slučaju odsutnosti takve indikacije, zapisi će se čuvati najmanje 5 godina ovisno o primjenjivom zakonu o zaštiti podataka.

ODJELJAK III.

Nadzor, certificiranje i postupci poduzimanja prisilnih mjera u svrhu osiguranja primjene propisa**ARA.GEN.300 Nadzor**

(a) Nadležno tijelo će verificirati:

- (1) usklađenost sa zahtjevima primjenjivim za organizacije ili osobe prije izdavanja certifikata, odobrenja, certifikata FSTD kvalifikacije organizaciji ili dozvole, certifikata, ovlaštenja, ili potvrde osoblju, kako je primjenjivo;
- (2) kontinuiranu usklađenost s primjenjivim zahtjevima za organizacije koje je certificiralo, osoba i imatelja certifikata FSTD kvalifikacije;
- (3) implementaciju odgovarajućih mjera sigurnosti uvjetovanih od nadležnog tijela kako je definirano u ARA.GEN.135(c) i (d).

(b) Verifikacija će:

- (1) biti potkrijepljena dokumentacijom specifično namijenjenom kako bi osoblju odgovornom za nadzor sigurnosti osigurala upute kako bi mogli obavljati svoje poslove;
- (2) dati rezultate nadzora sigurnosti osobama i organizacijama kojih se to tiče;
- (3) biti temeljena na auditima i inspekcijama, uključujući onih na rampi i na nenajavljenim inspekcijama; i
- (4) osigurati nadležnom tijelu dokaze potrebne u slučaju da je potrebno daljnje postupanje, uključujući mjere predviđene s ARA.GEN.350 i ARA.GEN.355.

(c) Opseg nadzora definiranog u (a) i (b) mora uzeti u obzir rezultate aktivnosti prijašnjih nadzora i sigurnosne prioritete.

(d) Bez obzira na stručnosti države članice i njihove obaveze iz ARO.RAMP, opseg aktivnosti nadzora obavljenih na području države članice od osoba ili organizacija uspostavljenih ili nastanjenih u drugoj državi članici će biti određen na temelju sigurnosnih prioriteta, kao i na aktivnostima prijašnjih nadzora.

(e) Gdje aktivnost osobe ili organizacije uključuje više od jedne države članice ili Agenciju, nadležno tijelo odgovorno za nadzor pod (a) može pristati da zadatke nadzora provodi nadležno tijelo(tijela) države članice(a) gdje se aktivnosti događaju, ili Agencija. Bilo koja osoba ili organizacija koja je subjekt takvog dogovora će biti informirana o postojanju dogovora i o njegovom opsegu.

(f) Nadležno tijelo će sakupiti i obraditi sve informacije koje smatraju da su korisne za nadzor, uključujući inspekcije na rampi i nenajavljene inspekcije.

ARA.GEN.305 Program nadzora

(a) Nadležno tijelo će uspostaviti i održavati program nadzora koji obuhvaća aktivnosti nadzora zahtijevanog u ARA.GEN.300 i ARO.RAMP-u.

(b) Za organizacije certificirane od nadležnog tijela i imatelje certifikata FSTD kvalifikacija, program nadzora mora biti razvijen, vodeći računa o specifičnoj prirodi tih organizacija, kompleksnosti aktivnosti, rezultata prijašnjih certifikacija i/ili aktivnosti nadzora i mora biti temeljeno na procjeni pripadajućih rizika. Uključivat će unutar svakog planiranog ciklusa nadzora:

- (1) audite i inspekcije, uključujući one na rampi i nenajavljene inspekcije kako je prikladno; i
- (2) sastanke sazvane između odgovornog rukovoditelja i nadležnog tijela kako bi se osiguralo da oboje ostanu informirani o značajnim temama.

(c) Za organizacije certificirane od nadležnog tijela i za imatelje certifikata FSTD kvalifikacije primjenjivat će se planiran ciklus nadzora koji neće biti dulji od 24 mjeseca.

Planiran ciklus nadzora može se smanjiti ako postoji dokaz da je sigurnosna izvedba organizacije ili imatelja certifikata FSTD kvalifikacije smanjena.

Planiran ciklus nadzora može biti proširen na najviše 36 mjeseci ako je nadležno tijelo utvrdilo da je, tijekom posljednja 24 mjeseca:

- (1) organizacija kontinuirano dokazivala uspješnu identifikaciju sigurnosnih opasnosti i upravljanje pripadajućih rizika;
- (2) organizacija kontinuirano dokazivala pod ORA.GEN.130 da ima potpunu kontrolu nad svim promjenama;
- (3) nisu izdani nalazi razine 1; i
- (4) su sve korektivne aktivnosti bile implementirane unutar vremenskog razdoblja prihvaćenog ili produženog od nadležnog tijela kako je definirano u ARA.GEN.350(d)(2).

Planiran ciklus nadzora može nadalje biti proširen na maksimalno 48 mjeseci ako je, uz sve navedeno gore, organizacija uspostavila, i nadležno tijelo odobrilo, efikasan kontinuiran sustav prijavljivanja nadležnom tijelu u vezi sigurnosne izvedbe i u skladu s propisima same organizacije.

- (d) Za osobe koje posjeduju dozvole, certifikate, ovlaštenja ili potvrde izdane od nadležnog tijela program nadzora će uključivati inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, kako je prikladno.
- (e) Program nadzora će uključivati zapise datuma kad su auditi, inspekcije i sastanci planirani i kad su takvi auditi, inspekcije i sastanci održani.

ARA.GEN.310 Procedura inicijalne certifikacije – organizacije

- (a) Nakon zaprimanja zahtjeva za inicijalno stjecanje certifikata od organizacije, nadležno tijelo će verificirati usklađenost organizacije s primjenjivim zahtjevima.
- (b) Kad se ustanovi da je organizacija u skladu s primjenjivim zahtjevima, nadležno tijelo će izdati certifikat(-e), kako je ustanovljeno u dodacima III. i V. ovoga dijela. Certifikati će biti izdani na neograničeno vrijeme. Privilegije i opseg aktivnosti za koje je organizacija odobrena će biti specificirane u uvjetima odobrenja priloženom certifikatu(-ima).
- (c) Kako bi se omogućilo organizaciji da implementira promjene bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela u skladu s ORA.GEN.130, nadležno tijelo će odobriti proceduru koju podnese organizacija definirajući opseg takvih promjena i opisujući kako će se upravljati takvim promjenama i kako će se one prijavljivati.

ARA.GEN.315. Procedura za izdavanje, produžavanje, obnavljanje ili promjenu dozvola, ovlaštenja, certifikata ili potvrda – osobe

- (a) Nakon što zaprimi zahtjev za stjecanje, produžavanje, obnavljanje ili promjenu dozvole, ovlaštenja, certifikata ili potvrde osobe i bilo koju potkrepljujuću dokumentaciju, nadležno tijelo će verificirati ispunjava li podnositelj zahtjeva primjenjive zahtjeve.
- (b) Kad ustanovi da podnositelj zahtjeva udovoljava primjenjivim zahtjevima, nadležno tijelo će izdati, produžiti, obnoviti ili promijeniti dozvolu, certifikat, ovlaštenje ili potvrdu.

ARA.GEN.330 Promjene – organizacije

- (a) Nakon što zaprimi zahtjev za promjenu koja zahtijeva prethodno odobrenje, nadležno tijelo će prije nego izda odobrenje procijeniti verificirati usklađenost organizacije s primjenjivim zahtjevima.

Nadležno tijelo će propisati uvjete pod kojima organizacija može izvoditi operacije tijekom promjene, osim ako nadležno tijelo utvrdi da certifikat organizacije mora biti suspendiran.

Kad ustanovi da organizacija udovoljava primjenjivim zahtjevima, nadležno tijelo će odobriti promjenu.

- (b) Bez obzira na bilo koje dodatne prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa, kad organizacija implementira promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje bez da je prethodno zaprimila odobrenje nadležnog tijela iz (a), nadležno tijelo će suspendirati, ograničiti, ili ukinuti certifikat organizacije.
- (c) Za promjene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje, nadležno tijelo će procijeniti je li informacija dostavljena u obavijesti od organizacije u skladu s ORA.GEN.130 kako bi verificirala usklađenost s primjenjivim zahtjevima. U slučaju da ne udovoljava zahtjevima, nadležno tijelo će:
 - (1) obavijestiti organizaciju o neudovoljavanju zahtjeva i zahtijevati daljnje promjene; i

(2) u slučaju nalaza razine 1 ili 2, postupiti u skladu s ARA.GEN.350.

ARA.GEN.350 Nalazi i korektivne aktivnosti – organizacije

- (a) Nadležno tijelo će za nadzor u skladu s ARA.GEN.300(a) imati sustav za analiziranje nalaza u svrhu utvrđivanja značaja na sigurnost.
- (b) Nadležno tijelo će izdati nalaz razine 1 kad utvrdi značajnu neusklađenost s primjenjivim zahtjevima Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima, s procedurama i priručnicima organizacije ili s uvjetima odobrenja ili certifikata koja smanjuje sigurnost ili ozbiljno dovodi u opasnost sigurnost letenja.

Nalazi razine 1 uključuju:

- (1) onemogućavanje pristupa nadležnom tijelu do smještaja organizacije kako je definirano u ORA.GEN.140 tijekom normalnih radnih sati i nakon dva pisana zahtjeva;
 - (2) stjecanje ili održavanje valjanosti certifikata organizacije kroz falsificiranje podnesenih dokumentiranih dokaza;
 - (3) dokaze o zlouporabi ili neovlaštenom korištenju certifikata organizacije; i
 - (4) nedostatak odgovornog rukovoditelja.
- (c) Nadležno tijelo će izdati nalaz razine 2 kad utvrdi bilo kakvu neusklađenost primjenjivih zahtjeva Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenih Provedbenih pravila, s procedurama i priručnicima organizacije ili s uvjetima odobrenja ili certifikata koja bi mogla smanjiti razinu sigurnosti ili dovesti u opasnost sigurnost letenja.
- (d) Kad se utvrdi nalaz tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način, nadležno tijelo će, bez obzira na bilo koju dodatnu aktivnost zahtijevanu Uredbom (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima, dostaviti nalaz organizaciji u pisanom obliku i zahtijevati korektivnu aktivnost povezanu s utvrđenom neusklađenošću. Gdje je relevantno, nadležno tijelo će obavijestiti državu u kojoj je zrakoplov registriran.
- (1) U slučaju nalaza razine 1 nadležno tijelo će poduzeti bez odgode i odgovarajuće aktivnosti kako bi zabranilo ili ograničilo aktivnosti i, ako je prikladno, poduzeti aktivnosti za ukidanje certifikata ili određenog odobrenja ili ograničiti ili suspendirati u cijelosti ili u dijelu, ovisno o ozbiljnosti nalaza razine 1, dok organizacija ne poduzme zadovoljavajuće korektivne aktivnosti.
 - (2) U slučaju nalaza razine 2, nadležno tijelo će:
 - i. dopustiti organizaciji razdoblje za implementaciju korektivne aktivnosti prikladno prirodi nalaza, koje ni u kom slučaju inicijalno ne smije biti duže od 3 mjeseca. Na kraju tog razdoblja, te ovisno o prirodi nalaza, nadležno tijelo može produžiti tromjesečno razdoblje na temelju zadovoljavajućeg korektivnog plana aktivnosti dogovorenog s nadležnim tijelom; i
 - ii. procijeniti korektivnu aktivnost i implementacijski plan predložen od organizacije i, ako procjenom zaključi da su dovoljni za rješavanje neusklađenosti, prihvatiti istu.
 - (3) Ako organizacija ne uspije podnijeti prihvatljiv plan korektivnih aktivnosti, ili provesti korektivne aktivnosti u razdoblju prihvaćenom ili produženom od nadležnog tijela, nalaz će se podići na nalaz razine 1 i provest će se mjere iz (d)(1).
 - (4) Nadležno tijelo će zabilježiti sve nalaze koje je podiglo ili koje je priopćilo, gdje je primjenjivo, i prisilne mjere u svrhu osiguranja primjene propisa koje je poduzelo, kao i korektivne aktivnosti i datum zatvaranja aktivnosti za nalaze.
- (e) Bez obzira na dodatne prisilne mjere u svrhu osiguranja primjene propisa, kad nadležno tijelo države članice koje djeluje prema odredbama ARA.GEN.300(d) identificira bilo kakvu neusklađenost s primjenjivim zahtjevima Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenih Provedbenih pravila u organizaciji certificiranoj od nadležnog tijela druge države članice ili Agencije, obavijestit će nadležno tijelo i indicirati razinu nalaza.

ARA.GEN.355 Nalazi i prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa – osobe

- (a) Ako, tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način, nadležno tijelo odgovorno za nadzor u skladu s ARA.GEN.300(a) pronade dokaz koji pokazuje neusklađenost s primjenjivim zahtjevima za osobu koja posjeduje dozvolu, certifikat, ovlaštenje ili potvrdu izdanu u skladu s Uredbom (EZ) broj 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima, nadležno tijelo će podići nalaz, zabilježiti ga i obavijestiti imatelja dozvole, certifikata, ovlaštenja ili potvrde u pisanom obliku.

- (b) Kad se takav nalaz podigne, nadležno tijelo će provesti istragu. Ako se nalaz potvrdi, nadležno tijelo će:
- (1) ograničiti, suspendirati ili ukinuti dozvolu, certifikat, ovlaštenje ili potvrdu, kako je primjenjivo, kad je identificiran problem o sigurnosti; i
 - (2) poduzeti daljnje prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa potrebne da bi se spriječilo nastavljanje neusklađenosti.
- (c) Kada je primjenjivo, nadležno tijelo će obavijestiti osobu ili organizaciju koja je izdala certifikat o zdravstvenoj sposobnosti ili potvrdu.
- (d) Bez obzira na daljnje prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa, kad nadležno tijelo države članice koje djeluje u skladu s odredbama ARA.GEN.300(d) pronađe dokaz o neusklađenosti s primjenjivim zahtjevima za osobu koja posjeduje dozvolu, certifikat, ovlaštenje ili potvrdu izdanu od nadležnog tijela bilo koje države članice, ono će o tome obavijestiti to nadležno tijelo.
- (e) Ako se, tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način, pronađe dokaz koji dokazuje neusklađenost s primjenjivim zahtjevima za osobu koja je predmet zahtjeva iz Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njenih Provedbenih pravila, a ne posjeduje dozvolu, certifikat, ovlaštenje ili potvrdu izdani u skladu s tom Uredbom i njenim Provedbenim pravilima, nadležno tijelo koje je identificiralo neusklađenost će poduzeti prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa potrebne kako bi se spriječilo nastavak neusklađenosti.

PODDIO FCL

SPECIFIČNI ZAHTJEVI VEZANI NA LICENCIRANJE LETAČKE POSADE

ODJELJAK I.

Općenito

ARA.FCL.120 Čuvanje zapisa

Dodatno zapisima zahtijevanih iz ARA.GEN.220(a), nadležno tijelo će u sustav čuvanja zapisa uključiti i rezultate ispita iz teorijskog znanja i procjene vještina pilota.

ODJELJAK II.

Dozvole, ovlaštenja i certifikati

ARA.FCL.200 Procedure za izdavanje, produžavanje i obnavljanje dozvola, ovlaštenja ili certifikata

- (a) Izdavanje dozvola i ovlaštenja. Nadležno tijelo će izdati dozvolu pilota i pripadajuća ovlaštenja, koristeći format određen u Dodatku I. ovog dijela.
- (b) Izdavanje certifikata instruktora i ispitivača. Nadležno tijelo će izdati certifikat instruktora ili ispitivača kao:
- (1) upis relevantnih privilegija u dozvole pilota kako je uspostavljeno Dodatkom I. ovog dijela; ili
 - (2) odvojeni dokument, u obliku i na način kako odredi nadležno tijelo.
- (c) Upis u dozvole od ispitivača. Prije nego specifično autorizira određene ispitivače da produžavaju ili obnavljaju ovlaštenja ili certifikate, nadležno tijelo će razviti odgovarajuće procedure.

ARA.FCL.205 Nadzor ispitivača

- (a) Nadležno tijelo će razviti program nadzora kako bi moglo nadgledati provođenje i izvođenje ispitivača uzimajući u obzir:
- (1) broj ispitivača koji je certificiran; i
 - (2) broj ispitivača certificiran od drugih nadležnih tijela koji koriste svoje privilegije na području gdje nadležno tijelo provodi nadzor.
- (b) Nadležno tijelo će održavati popis ispitivača koje je certificirao i ispitivača certificiranih od drugih nadležnih tijela koji koriste privilegije na njegovom području i za koje je nadležno tijelo provelo briefing u skladu s FCL.1015(c)(2). Popis će sadržavati privilegije ispitivača i bit će objavljen i ažuriran od nadležnog tijela.

- (c) Nadležno tijelo će razviti procedure određivanja ispitivača za provođenje ispita praktične osposobljenosti.

ARA.FCL.210 Informacije za ispitivače

Nadležno tijelo može ispitivačima koje je certificiralo i ispitivačima certificiranim od drugih nadležnih tijela koji koriste svoje privilegije na njegovom području dostaviti sigurnosne kriterije na koje trebaju obratiti pozornost kao provode ispite praktične osposobljenosti i provjere stručnosti na zrakoplovu.

ARA.FCL.215 Razdoblje valjanosti

- (a) Kad izdaje ili obnavlja ovlaštenje ili certifikat, nadležno tijelo ili, u slučaju produljenja, ispitivač posebno autoriziran od nadležnog tijela, će produžiti razdoblje valjanosti do kraja relevantnog mjeseca.
- (b) Kad produljuje ovlaštenje, certifikat ispitivača ili instruktora, nadležno tijelo, ili ispitivač posebno autoriziran od nadležnog tijela, će produžiti razdoblje valjanosti ovlaštenja ili certifikata do kraja relevantnog mjeseca.
- (c) Nadležno tijelo, ili ispitivač posebno autoriziran od nadležnog tijela, će upisati datum isteka u dozvolu ili certifikat.
- (d) Nadležno tijelo može razviti procedure kojima će se dopustiti da se privilegije imatelja dozvole ili certifikata u koriste u razdoblju najduže do 8 tjedana nakon što je uspješno položio primjenjiv ispit(e), dok se ne upiše valjanost u dozvolu ili certifikat.

ARA.FCL.220 Procedura za ponovno izdavanje dozvole pilota

- (a) Nadležno tijelo će ponovno izdati dozvolu kad god je to potrebno zbog administrativnih razloga i:
- (1) nakon inicijalnog izdavanja ovlaštenja; ili
 - (2) kad je stavak XII. dozvole definiran u Dodatku I. ovog dijela popunjen i kad nije više preostalo prostora za nov upis.
- (b) Samo valjana ovlaštenja i certifikati će se prepisati u novi obrazac dozvole.

ARA.FCL.250 Ograničenje, suspenzija i ukidanje dozvole, ovlaštenja i certifikata

- (a) Nadležno tijelo će ograničiti, suspendirati ili ukinuti kako je primjenjivo dozvolu pilota i pripadajuća ovlaštenja ili certifikate u skladu s ARA.GEN.355 u, ali ne ograničeno, sljedećim okolnostima:
- (1) dozvole pilota, ovlaštenja ili certifikata stečena kroz krivotvorene podnesene dokumentacijske dokaze;
 - (2) krivotvorenje zapisa knjižice letenja i dozvole ili certifikata;
 - (3) imatelj dozvole više ne udovoljava uvjetima dijela-FCL;
 - (4) koristi privilegije dozvole, ovlaštenja ili certifikata pod utjecajem alkohola ili droga;
 - (5) neusklađenost s primjenjivim operativnim zahtjevima;
 - (6) postoje dokazi o zloupotrebi i nelegalnoj upotrebi certifikata; ili
 - (7) neprihvatljiva izvedba u bilo kojoj fazi dužnosti i odgovornosti ispitivača.
- (b) Nadležno tijelo također može ograničiti, suspendirati ili ukinuti dozvolu, ovlaštenje ili certifikat na temelju pisanog zahtjeva imatelja dozvole ili certifikata.
- (c) Svi ispiti praktične osposobljenosti, provjere stručnosti i procjene stručnosti provedene tijekom suspenzije ili nakon ukidanja certifikata ispitivača neće biti valjane.

ODJELJAK III.

Ispiti iz teorijskog znanja

ARA.FCL.300 Procedure provođenja ispita

- (a) Nadležno tijelo će uspostaviti potrebne postupke i procedure koje će omogućiti podnositeljima zahtjeva da pristupaju ispitima iz teorijskog znanja u skladu s primjenjivim zahtjevima dijela-FCL.
- (b) U slučaju ATPL-a, MPL-a, CPL-a i IR-a, te procedure će udovoljavati sljedećem:
- (1) Ispiti će se održavati u pisanom obliku ili na računalu.

- (2) Pitanja za ispite će biti odabrana od nadležnog tijela, a prema zajedničkoj metodi koja dopušta pokrivanje potpunog silabusa u svakom predmetu, iz europske središnje banke pitanja (ECQB).
- ECQB je baza pitanja s više ponuđenih odgovora koju posjeduje Agencija.
- (3) Ispitivanje iz komunikacija može se provesti zasebno od drugih predmeta. Podnositelj zahtjeva koji je prethodno položio jedan ili više ispita u komunikacijama VFR i IRF, neće biti ponovno ispitan u relevantnim sekcijama.
- (c) Nadležno tijelo će obavijestiti podnositelje zahtjeva o jezicima koji su dostupni za polaganje ispita.
- (d) Nadležno tijelo će uspostaviti odgovarajuće procedure kako bi se osigurao integritet polaganja ispita.
- (e) Ako nadležno tijelo ustanovi da podnositelj zahtjeva ne udovoljava procedurama za polaganje ispita tijekom polaganja ispita, to će se procijeniti kao pad, bilo iz ispita iz pojedinog predmeta ili cijelog ispita.
- (f) Nadležno tijelo će zabraniti podnositeljima zahtjeva za koje se dokaže da su varali na ispitu polaganje ispita u razdoblju od najmanje 12 mjeseci od datuma kad ih se ulovilo u varanju.

PODDIO CC

SPECIFIČNI ZAHTEJEVI ZA KABINSKU POSADU

ODJELJAK I.

Potvrde kabinske posade

ARA.CC.100 Procedure za potvrde kabinske posade

- (a) Nadležno tijelo će uspostaviti procedure za izdavanje, čuvanje zapisa i nadzor potvrda kabinske posade u skladu s ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 i ARA.GEN.300.
- (b) Potvrde kabinske posade će izdavati, koristeći format i specifikacije utvrđene u Dodatku II. ovog dijela;
- ili
- (1) nadležno tijelo;
- i/ili, ako tako odluči država članica
- (2) organizacija odobrena u tu svrhu od nadležnog tijela.
- (c) Nadležno tijelo će objaviti:
- (1) koje(-a) tijelo(-a) izdaju potvrde kabinske posade na svom području; i
- (2) ako su organizacije ovlaštene u tu svrhu, objaviti popis tih organizacija.

ARA.CC.105 Suspenzija ili ukidanje potvrde kabinske posade

Nadležno tijelo mora poduzeti mjere u skladu s ARA.GEN.355, uključujući suspenziju ili ukidanje potvrde kabinske posade, u sljedećim slučajevima:

- (a) kod neusklađenosti s dijelom-CC ili s primjenjivim zahtjevima dijela-ORO i dijela-CAT, kad je uočen sigurnosni problem;
- (b) stjecanje ili održavanje valjanost potvrde kabinske posade krivotvorenjem podnesenih dokumentacijskih dokaza;
- (c) korištenje privilegija potvrda kabinske posade pod utjecajem alkohola ili droga; i
- (d) postoje dokazi o zloupotrebi i nelegalnom korištenju potvrde kabinske posade.

ODJELJAK II.

Organizacije koje provode osposobljavanje kabinske posade ili izdaju potvrde kabinske posade

ARA.CC.200 Odobrenje organizacija koje provode osposobljavanje kabinske posade ili izdaju potvrde kabinske posade

- (a) Prije izdavanja odobrenja organizaciji za osposobljavanje ili operatoru komercijalnog zračnog prijevoza za provođenje osposobljavanja kabinske posade, nadležno tijelo će verificirati da:
- (1) su način provođenja osposobljavanja, silabusi i pripadajući programi tečajeva osposobljavanja koje provodi organizacija u skladu s primjenjivim zahtjevima dijela-CC;

- (2) nastavna oprema koja se koristi za osposobljavanje od organizacije predstavlja realno okruženje putničke kabine tipa(-ova) zrakoplova i tehničke karakteristike opreme kojom će se koristiti kabinska posada; te
 - (3) su instruktori koji provode osposobljavanje iskusni i odgovarajuće kvalificirani za područja osposobljavanja koja provode.
- (b) Ako se, unutar država članica, može odobriti organizacija za izdavanje potvrde kabinske posade nadležno tijelo će izdati odobrenja samo onim organizacijama koje su usklađene sa zahtjevima navedenim u (a). Prije davanja takvog odobrenja, nadležno tijelo će:
- (1) procijeniti sposobnost i odgovornost organizacija za obavljanje povezanih zadataka;
 - (2) osigurati da je organizacija uspostavila i dokumentirala procedure za obavljanje povezanih zadataka, uključujući i provođenje provjere(-a) od za to kvalificiranih osoba, koje nisu u sukobu interesa i za izdavanje potvrda kabinske posade u skladu s ARA.GEN.315 i ARA.CC.100 (b); te
 - (3) zahtijevati od organizacije da omogući davanje informacija i dokumentacije vezanih uz potvrde kabinske posade koje izdaje i njihovih imatelja, koje su relevantne za nadležno tijelo u svrhu čuvanja svojih zapisa, provođenja nadzora i provedbe prisilnih mjera u svrhu osiguranja provođenja propisa.

PODDIO ATO

SPECIFIČNI ZAHTEVI POVEZANI S ODOBRENIM ORGANIZACIJAMA ZA OSPOSABLJAVANJE (ATO-ovi)

ODJELJAK I.

Općenito

ARA.ATO.105 Program nadzora

Program nadzora za ATO-ove mora uključivati nadgledanje standarda tečajeva, uključujući uzimanje uzoraka letova osposobljavanja s učenicima pilotima, ako je prikladno s obzirom na zrakoplov koji se koristi.

ARA.ATO.120 Čuvanje zapisa

Osim zapisa zahtijevanih u ARA.GEN.220, nadležno tijelo mora uključiti u svoj sustav čuvanja zapisa detalje tečajeva koje provodi ATO, i ako je primjenjivo, zapise povezane s FSTD-ovima koji se koriste za osposobljavanje.

PODDIO FSTD

SPECIFIČNI ZAHTEVI POVEZANI S KVALIFIKACIJOM UREĐAJA ZA OSPOSABLJAVANJE KOJI SIMULIRAJU LET (FSTD-ovi)

ODJELJAK I.

Općenito

ARA.FSTD.100 Procedura inicijalnog pregleda

- (a) Po primitku zahtjeva za izdavanje certifikata kvalifikacije FSTD-a, nadležno tijelo mora:
- (1) pregledati FSTD za koji je podnesen zahtjev za inicijalni pregled ili za nadogradnju u odnosu na primjenjivu razinu kvalifikacije;
 - (2) ocijeniti da je FSTD, u onim područjima koja su nužna, sposoban izvršiti procese osposobljavanja, testiranja i provjera članova letačke posade, kako je primjenjivo;
 - (3) provesti objektivne, subjektivne i funkcionalne testove u odnosu na kvalifikacijsku razinu i ocijeniti rezultate takvih testova kako bi se uspostavilo upute za provođenje kvalifikacijskih testova (QTG); i
 - (4) potvrditi da je organizacija koja operira s FSTD-om usklađena s primjenjivim zahtjevima. Navedeno se ne primjenjuje za inicijalni pregled uređaja za osposobljavanje za osnovno instrumentalno letenje (BITD-ovi).
- (b) Nadležno tijelo će odobriti QTG samo onda kad je završen inicijalni pregled FSTD-a i kad se sva odstupanja u QTG-u ponašaju na zadovoljstvo nadležnog tijela. QTG proizašao iz procedure inicijalnog pregleda postaje originalni QTG (MQTG), koji predstavlja temelj za kvalifikaciju FSTD-a i buduće periodične preglede FSTD-a.
- (c) Temelji kvalifikacije i specifični uvjeti.
- (1) Nadležno tijelo može propisati specifične uvjete za temelje kvalifikacije FSTD-a kad su ispunjeni zahtjevi u ORA.FSTD.210(a) i kad je dokazano da specifični uvjeti osiguravaju ekvivalentnu razinu sigurnosti u odnosu na onu koja je određena u primjenjivoj specifikaciji certifikacije.

- (2) Kad je nadležno tijelo, a koje nije Agencija, uspostavilo specifične uvjete za temelje kvalifikacije FSTD-a, ono će bez odgađanja obavijestiti o tome Agenciju. Obavijest mora uključivati cjelokupan opis specifičnih propisanih uvjeta, i procjenu sigurnosti kojom se dokazuje da je ekvivalentna razina sigurnosti u odnosu na onu koja je određena u primjenjivoj specifikaciji certificiranja uspostavljena.

ARA.FSTD.110 Izdavanje certifikata kvalifikacije FSTD-a

- (a) Po završetku pregleda FSTD-a i kad je utvrđeno da FSTD udovoljava primjenjivim temeljima kvalifikacije u skladu s ORA.FSTD.210 i kad organizacija koja s njim operira udovoljava primjenjivim zahtjevima za održavanje kvalifikacije FSTD-a u skladu s ORA.FSTD.100, nadležno tijelo izdat će certifikat kvalifikacije FSTD-a neograničenog trajanja, koristeći obrazac kako je određeno u Dodatku IV. ovog dijela.

ARA.FSTD.115 Privremena kvalifikacija FSTD-a

- (a) U slučaju uvođenja novog zrakoplovnog programa, kad usklađenost sa zahtjevima određenim u ovom poddjelu za kvalifikaciju FSTD-a nisu mogući, nadležno tijelo može izdati privremenu razinu kvalifikacije FSTD-a.
- (b) Za simulatore letenja (FFS) privremena razina kvalifikacije odobrava se samo za razinu A, B ili C.
- (c) Privremena razina kvalifikacije bit će valjana do izdavanja konačne razine kvalifikacije i, u svakom slučaju, neće prelaziti 3 godine.

ARA.FSTD.120 Kontinuiranost kvalifikacije FSTD-a

- (a) Nadležno tijelo će kontinuirano nadgledati organizaciju koja operira FSTD-om kako bi utvrdilo da:
- (1) je kompletni set testova u MQTG-u ponovno proveden progresivno tijekom 12-mjesečnog razdoblja;
 - (2) rezultati periodičnih pregleda nastavljaju biti usklađeni sa standardima kvalifikacije i da su datirani i sačuvani; i
 - (3) je konfiguracijski kontrolni sustav uspostavljen da osigurava kontinuiran integritet hardvera i softvera kvalificiranog FSTD-a.
- (b) Nadležno tijelo provodit će periodične preglede FSTD-a u skladu s procedurama definiranim u ARA.FSTD.100. Navedeni pregledi provodit će se:
- (1) svake godine, u slučaju simulatora letenja (FFS), uređaja za letačko osposobljavanje (FTD-a) ili uređaja za osposobljavanje letačkih i navigacijskih procedura (FNPT-a); početak za svako periodično 12-mjesečno razdoblje je datum inicijalne kvalifikacije. Periodični pregled FSTD-a provodi se unutar 60 dana prije kraja ovog 12-mjesečnog razdoblja periodičnog pregleda.
 - (2) svake 3 godine, u slučaju BITD-a.

ARA.FSTD.130 Promjene

- (a) Po primitku zahtjeva za odobrenje bilo koje promjene certifikata kvalifikacije FSTD-a, nadležno tijelo mora ispuniti zahtjeve primjenjivih elemenata procedure za inicijalni pregled kao što je opisano u ARA.FSTD.100(a) i (b).
- (b) Nadležno tijelo može provesti specifični pregled uslijed većih promjena ili kad se sumnja da sposobnost FSTD-a nije na inicijalno odobrenoj razini kvalifikacije.
- (c) Nadležno tijelo će uvijek provesti specifični pregled prije izdavanja odobrenja za višu razinu kvalifikacije FSTD-a.

ARA.FSTD.135 Nalazi i korektivne mjere – certifikat kvalifikacije FSTD-a

Nadležno tijelo će ograničiti, suspendirati ili oduzeti, kako je primjenjivo, certifikat kvalifikacije FSTD-a u skladu s ARA.GEN.350, ali ne ograničeno na navedeno, i u sljedećim okolnostima:

- (a) ishođenje certifikata kvalifikacije FSTD-a falsificiranjem podnesenih dokumentacijskih dokaza;
- (b) organizacija koja operira FSTD-om ne može više dokazati da je FSTD usklađen s odobrenom razinom kvalifikacije; ili
- (c) organizacija koja operira FSTD-om više ne ispunjava primjenjive zahtjeve dijela-ORA.

ARA.FSTD.140 Čuvanje zapisa

Osim zapisa zahtijevanih u ARA.GEN.220, nadležno tijelo mora čuvati i ažurirati listu kvalificiranih FSTD-ova koje nadgleda, datume kad ističe razdoblje pregleda i datumi kad su ti pregledi provedeni.

PODDIO AeMC

SPECIFIČNI ZAHTEJEVI POVEZANI SA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKIM CENTRIMA (AeMC-ovi)

ODJELJAK I.

Općenito**ARA.AeMC.110 Procedura inicijalnog certificiranja**

Procedura certificiranja za AeMC mora slijediti odredbe propisane u ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Nalazi i korektivne mjere – AeMC

Ne dovodeći u pitanje ARA.GEN.350, nalazi razine 1 uključuju, ne ograničavajući se na sljedeće:

- (a) neuspjeh u imenovanju voditelja AeMC-a;
- (b) neuspjeh u osiguravanju medicinske povjerljivosti zrakoplovno-medicinskih zapisa; i
- (c) neuspjeh u pružanju medicinskih i statističkih podataka nadležnom tijelu u svrhe nadzora.

PODDIO MED

SPECIFIČNI ZAHTEJEVI POVEZANI SA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOM CERTIFIKACIJOM

ODJELJAK I.

Općenito**ARA.MED.120 Medicinski procjenitelji**

Nadležno tijelo mora imenovati jednog ili više liječnika procjenitelja zbog poslova opisanih u ovom odjeljku. Medicinski procjenitelj mora biti licenciran i kvalificiran u medicini i imati:

- (a) poslijediplomsko radno iskustvo u medicini od najmanje 5 godina;
- (b) posebno znanje i iskustvo u zrakoplovnoj medicini; i
- (c) specifično osposobljavanje iz medicinske certifikacije.

ARA.MED.125 Upućivanje nadležnom tijelu za izdavanje dozvola

Kad AeMC, ili zrakoplovno-medicinski ispitivač (AME) donese odluku o sposobnosti podnositelja zahtjeva nadležnom tijelu za izdavanje dozvole:

- (a) medicinski procjenitelj ili medicinsko osoblje koje je odredio nadležno tijelo mora procijeniti relevantnu medicinsku dokumentaciju i zatražiti dodatnu medicinsku dokumentaciju, liječničke preglede i pretrage kad je to potrebno; i
- (b) medicinski procjenitelj mora utvrditi sposobnost podnositelja zahtjeva za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti s jednim ili više ograničenja ako je potrebno.

ARA.MED.130 Format certifikata o zdravstvenoj sposobnosti

Format certifikata o zdravstvenoj sposobnosti mora biti u skladu s Dodatkom VI. ovog dijela.

ARA.MED.135 Zrakoplovno-medicinski obrasci

Nadležno tijelo mora koristiti obrasce za:

- (a) obrazac zahtjeva za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti;
- (b) obrazac izvještaja liječničkog pregleda za podnositelje zahtjeva za kategoriju 1 i kategoriju 2; i
- (c) obrazac izvještaja liječničkog pregleda za podnositelje zahtjeva za dozvolu pilota lakog zrakoplova (LAPL).

ARA.MED.145 GMP obavijest nadležnom tijelu

Nadležno tijelo, kad je primjenjivo, mora uspostaviti proces obavješćavanja za liječnike opće/obiteljske medicine (GMP) radi osiguravanja da je GMP svjestan medicinskih zahtjeva propisanih u MED.B.095.

ARA.MED.150 Čuvanje zapisa

- (a) Pored zapisa zahtijevanih u ARA.GEN.220, nadležno tijelo mora u svoj sustav čuvanja zapisa uključiti detalje zrakoplovno-medicinskih liječničkih pregleda i procjena poslanih od AME-ova, AeMC-ova ili GMP-ova.
- (b) Svi zrakoplovno-medicinski zapisi imatelja dozvola moraju se čuvati najmanje 10 godina nakon isteka posljednjeg certifikata o zdravstvenoj sposobnosti.
- (c) Za potrebe zrakoplovno-medicinskih procjena i standardizacije, zrakoplovno-medicinski zapisi moraju biti dostupni nakon pismene suglasnosti podnositelja zahtjeva/imatelja dozvole:
- (1) AeMC-u, AME-u ili GMP-u u svrhu završetka zrakoplovno-medicinske procjene;
 - (2) povjerenstvu za medicinsku reviziju koje može biti osnovano od nadležnog tijela za drugostupanjsku reviziju graničnih slučajeva;
 - (3) relevantnim medicinskim stručnjacima za potrebe završetka zrakoplovno-medicinske procjene;
 - (4) medicinskom procjenitelju nadležnog tijela druge države članice radi zajedničkog nadzora;
 - (5) podnositelju zahtjeva/imatelju dozvole na njegov pisani zahtjev; i
 - (6) poslije izuzimanja podataka o identitetu podnositelja zahtjeva/imatelja dozvole Agenciji u svrhu standardizacije.
- (d) Nadležno tijelo može zrakoplovno-medicinske zapise učiniti dostupnim za druge svrhe od onih navedenih u (c) u skladu s Direktivom 95/46/EZ kako je implementirano u nacionalnom zakonodavstvu.
- (e) Nadležno tijelo mora voditi popis:
- (1) svih AME-ova koji posjeduju valjani certifikat izdan od tog tijela; i
 - (2) gdje je primjenjivo, svih GMP-ova koji rade kao AME-ovi na njihovom području.
- Ti će popisi biti dostupni drugim državama članicama i Agenciji na zahtjev.

ODJELJAK II.**Zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME-ovi)****ARA.MED.200 Postupak izdavanja, produžavanja, obnavljanja ili promjene AME certifikata**

- (a) Procedura certificiranja AME-a mora slijediti odredbe propisane u ARA.GEN.315. Prije izdavanja certifikata, nadležno tijelo mora imati dokaze da je AME praksa u potpunosti opremljena za obavljanje zrakoplovno-medicinskih liječničkih pregleda u opsegu AME certifikata za koji je podnio zahtjev.
- (b) Kad utvrdi da je AME u skladu s primjenjivim zahtjevima, nadležno tijelo mora izdati, produžiti, obnoviti ili promijeniti AME certifikat na razdoblje od 3 godine, koristeći i obrazac ustanovljen u Dodatku VII. ovog dijela.

ARA.MED.240 Liječnici opće/obiteljske medicine (GMP) koji rade kao AME-ovi

Nadležno tijelo države članice mora obavijestiti Agenciju i nadležna tijela drugih država članica ako se zrakoplovno-medicinski liječnički pregledi za LAPL na njihovom području mogu obavljati od GMP-ova.

ARA.MED.245 Kontinuirani nadzor AME-ova i GMP-ova

Kod izrade programa kontinuiranog nadzora navedenog u ARA.GEN.305, nadležno tijelo mora uzeti u obzir broj AME-ova i GMP-ova koji koriste svoje privilegije unutar područja gdje nadležno tijelo obavlja nadzor.

ARA.MED.250 Ograničenje, suspenzija ili oduzimanje AME certifikata

- (a) Nadležno tijelo će ograničiti, suspendirati ili oduzeti AME certifikat u sljedećim slučajevima:
- (1) AME više ne ispunjava primjenjive zahtjeve;
 - (2) neuspjeha u zadovoljavanju kriterija za certifikaciju ili kontinuiranu certifikaciju;
 - (3) manjkavost zrakoplovno-medicinskih zapisa ili dostavljanje netočnih podataka ili informacija;
 - (4) falsificiranja medicinskih zapisa, certifikata ili dokumentacije;

- (5) prikrivanja činjenice koje se odnose na podnositelja zahtjeva, odnosno imatelja medicinske svjedodžbe, ili lažne ili prijevarne izjave ili izlaganja nadležnom tijelu;
 - (6) neuspjeha ispravljanja nalaza iz nadzora AME prakse; i
 - (7) na zahtjev certificiranog AME.
- (b) Certifikat AME mora se automatski ukinuti u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
- (1) oduzimanje liječničke licence za obavljanje medicinske prakse; ili
 - (2) brisanje iz registra liječnika.

ARA.MED.255 Prisilne mjere za osiguranje provođenja propisa

Ako se tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način, pronađe dokaz koji pokazuje odstupanje AeMC-a, AME-a ili GMP-a, tijelo nadležno za dozvole mora imati proces provjere certifikata o zdravstvenoj sposobnosti izdanih od tog AeMC-a, AME-a ili GMP-a i može ih učiniti nevažećim gdje je to potrebno radi osiguranja sigurnosti letenja.

ODJELJAK III.

Medicinska certifikacija

ARA.MED.315 Provjera liječničkih izvještaja

Nadležno tijelo za dozvole mora imati uspostavljen proces:

- (a) provjere liječničkih pregleda i procjene izvještaja zaprimljenih od AeMC-ova, AME-ova i GMP-ova i obavještavanja istih o bilo kojim nedosljednostima, propustima ili greškama napravljenih u procesu procjenjivanja; i
- (b) asistiranja AME-ovima i AeMC-ovima na njihov zahtjev u vezi njihove odluke o zrakoplovno-medicinskoj sposobnosti u spornim slučajevima.

ARA.MED.325 Procedura drugostupanjske procjene

Nadležno tijelo mora uspostaviti proceduru za razmatranje graničnih i spornih slučajeva s neovisnim medicinskim savjetnicima, s iskustvom u praksi zrakoplovne medicine, koji će razmotriti i preporučiti sposobnost podnositelja za medicinsku certifikaciju.

Dodatak I. PRILOGU VI. DIO-ARA

Dozvola člana letačke posade

Dozvola člana letačke posade izdana od države članice u skladu s dijelom-FCL će sadržavati sljedeće specifikacije:

- (a) Sadržaj. Broj stavke uvijek mora biti ispisan u skladu s tekstem stavke. Stavke I do XI su 'stalne' stavke, a stavke XII do XIV su 'promjenjive' stavke, koje se mogu napisati na odvojenoj potvrdi. Odvojena potvrda mora biti jasno označena da je dio dozvole:

(1) Stalne stavke:

(I) Država izdavanja dozvole;

(II) Naziv dozvole;

(III) Serijski broj dozvole, koji započinje UN kodom zemlje izdavanja dozvole, a za njim slijedi 'FCL' i šifra brojeva i/ili slova napisana arapskim slovima i rimskim pismom;

(IV) Ime imatelja dozvole (latinična abeceda, ako je pismo nacionalnog jezika drukčije od latinice).

(IVa) Datum rođenja

(V) Adresa imatelja dozvole.

(VI) Nacionalnost imatelja dozvole.

(VII) Potpis imatelja dozvole.

(VIII) Nadležno tijelo i, gdje je to potrebno, upisati uvjeti pod kojim je dozvola izdana.

(IX) Potvrda o valjanosti dozvole i autorizacija za privilegije koje dozvola dopušta.

(X) Potpis osobe koja je dozvolu izdala i datum izdavanja; i

(XI) Pečat nadležnog tijela.

(2) Promjenjive stavke

(XII) Ovlaštenja i certifikati: klasa, tip certifikat instruktora itd., s datumima isteka. Privilegije za korištenje radio telefonije (R/T) se mogu pojaviti na obrascu dozvole ili odvojenom certifikatu.

(XIII) Primjedbe - npr. posebna odobrenja u svezi s ograničenjima i odobrenjima za dodatne privilegije, uključujući upis razine jezične sposobnosti i ovlaštenja za zrakoplove iz Priloga II., kad se koriste za komercijalni zračni prijevoz; i

(XIV) bilo koji dodatni podaci koje zahtijeva nadležno tijelo (npr. mjesto rođenja).

- (b) Materijal. Papir ili drugi materijal koji se koristi mora spriječiti ili pokazati sve promjene i brisanja. Bilo koji upis ili brisanje u obrascu će biti jasno odobreno od nadležnog tijela.

- (c) Jezik. Dozvole će biti na nacionalnom jeziku (jezicima) i na engleskom i drugim jezicima ako nadležno tijelo smatra da je potrebno.

Prednja strana

Ime i logo nadležnog tijela (Engleski jezik i jezik(jezici) određeni od strane nadležnog tijela) EUROPEAN UNION (samo engleski) DOZVOLA LETAČKOG OSOBLJA (Engleski jezik i jezik(jezici) određeni od strane nadležnog tijela) Izdana u skladu s dijelom-FCL Ova dozvola udovoljava ICAO zahtjevima, osim u slučaju LAPL privilegija (Engleski jezik i jezik(jezici) određeni od strane nadležnog tijela) EASA Obrazac 141 izdanje 1	Zahtjevi „European Union” izbrisano za zemlje koje nisu članice EU Veličina svake stranice mora biti osmina A4
--	---

Stranica 2

I	Država izdavanja	Zahtjevi
III	Broj dozvole	Serijski broj dozvole će uvijek započeti s UN kodom države izdavanja dozvole, nakon čega slijedi „FCL.”
IV	Ime i prezime imatelja dozvole	
IVa	Datum rođenja (vidjeti upute)	Standardni format datuma, npr. dan/mjesec/godina
XIV	Mjesto rođenja	
V	Adresa imatelja: Ulica, grad, poštanski broj	
VI	Državljanstvo	
VII	Potpis imatelja	
VIII	Tijelo izdavanja dozvole Npr.: Ovaj CPL(A) je izdan na temelju ATPL izdane od strane (treća zemlja)	
X	Potpis nadležne osobe i datum	
XI	Pečat nadležnog tijela koje je izdalo dozvolu	

Stranica 8

Skrćenice koje se koriste u dozvoli		
		Npr. ATPL (dozvola prometnog pilota aviona), CPL(dozvola profesionalnog pilota aviona), R/T (radio telefonija), MEP(vi-šemotorni klipni avioni), FI (instruktor letenja), TRE (ispitivač na tipu) itd.

Dodatak II. PRILOGU VI. DIO-ARA

Standardni EASA format za potvrdu kabinske posade

Potvrde kabinske posade izdane u skladu s dijelom-CC u državama članicama moraju biti u skladu sa sljedećim odredbama:

1. POTVRDA KABINSKE POSADE Ova potvrda izdana je u skladu s dijelom-CC 2. Referentni broj: 3. Država izdavanja: 4. Ime i prezime imatelja: 5. Datum i mjesto rođenja: 6. Državljanstvo: 7. Vlastoručni potpis: 8. Nadležno tijelo: 9. Tijelo koje izdaje potvrdu: <i>službeni žig, pečat ili logo</i> 10. Potpis osobe koja je izdala potvrdu: 11. Datum izdavanja: 12. Imatelj ove potvrde može ostvariti povlastice da djeluje kao kabinska posada na zrakoplovu u komercijalnom zračnom prijevozu, ako ispunjava zahtjeve iz dijela-CC, te ako je zdravstveno sposoban i posjeduje važeću kvalifikaciju na tipu zrakoplova EASA obrazac 142 Izdanje 1

Upute:

- (a) Potvrda kabinske posade mora sadržavati sve stavke navedene u EASA obrascu 142 u skladu s točkama od 1-12.
- (b) Veličina potvrde mora biti jedna osmina formata A4, tiskana na takvom papiru koji se teško može krivotvoriti i kojeg nije moguće lako izmijeniti ili brisati.
- (c) Dokument mora biti tiskan na engleskom i drugim jezicima, koje nadležno tijelo smatra primjerenim.
- (d) Dokument izdaje nadležno tijelo ili organizacija odobrena za izdavanje potvrde kabinske posade.

U tom slučaju mora se navesti na potvrdi referenca odobrenja nadležnog tijela države članice.

- (e) Potvrda kabinske posade priznaje se u svim državama članicama i nije potrebno zamijeniti dokument prilikom rada u drugoj državi članici.

- Točka 1: Naslov „POTVRDA KABINSKE POSADE” i pozivanje na dio-CC.
- Točka 2: Referentni broj na potvrdi mora započeti s UN kodom zemlje države članice nakon čega slijede najmanje dva posljednja broja godine izdavanja potvrde i samo za pojedinačnu upotrebu/broj prema kodu kojeg je odredilo nadležno tijelo (npr. BE-08 -xxxx).
- Točka 3: Država članica u kojoj se izdaje potvrda.
- Točka 4: Puno ime (prezime i ime) imatelja potvrde, kao što je navedeno u službenom identifikacijskom dokumentu.
- Točke 5. i 6: Datum i mjesto rođenja, kao i državljanstvo imatelja potvrde kao što je navedeno u službenom identifikacijskom dokumentu imatelja.
- Točka 7: Vlastoručni potpis
- Točka 8: Identifikacijski podaci o nadležnom tijelu države članice u kojoj se izdaje potvrda, upisuje se i dostavlja puni naziv nadležnog tijela, poštanska adresa, službeni pečat i logotip, ako je potrebno.
- Točka 9: Ako nadležno tijelo izdaje potvrdu kabinske posade, upisuje se naziv „nadležno tijelo” i stavlja se službeni pečat ili žig.

U slučaju odobrene organizacije, upisuju se detaljni podaci, puni naziv organizacije, poštanska adresa i logotip ako je primjenjivo,

(a) u slučaju zračnog prijevoznika koji obavlja komercijalni zračni prijevoz upisuje se broj certifikata (Svjedodžbe zračnog prijevoznika (AOC)) i referentni broj odobrenja nadležnog državnog tijela, kojim je nadležno tijelo odobrilo organizaciju da provodi osposobljavanje kabinske posade i izdaje potvrde; ili

(b) u slučaju odobrene organizacije za osposobljavanje upisuje se broj odobrenja relevantnog nadležnog tijela.

Točka 10: Potpis ovlaštene službene osobe tijela koje izdaje potvrdu.

Točka 11: Koristit će se standardni oblik datuma: npr. dan/mjesec/godina u cijelosti (npr. 22/02/2008).

Točka 12: Iste rečenice na engleskom jeziku i njihov potpun i precizan prijevod na drugom jeziku, koje nadležno tijelo smatra odgovarajućim.

Dodatak III. PRILOGU VI. DIO-ARA

CERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSBLJAVANJE (ATO)**Europska unija (*)****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSBLJAVANJE**

[BROJ CERTIFIKATA/REFRENCIA]

U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1178/2011 i pod niže navedenim uvjetima, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje da je:

[NAZIV ORGANIZACIJE ZA OSPOSBLJAVANJE]

[ADRESA ORGANIZACIJE ZA OSPOSBLJAVANJE]

kao dio-ORA certificirana organizacija za osposobljavanje s privilegijom provođenja dijela-FCL tečajeva osposobljavanja, uključujući korištenje FSTD-a, kao što je navedeno u priloženom opsegu odobrenih tečajeva osposobljavanja.

UVJETI:

Ovaj certifikat je ograničen na privilegije i opseg navedenih tečajeva osposobljavanja, uključujući korištenje FSTD-ova, kao što je navedeno u priloženom opsegu odobrenih tečajeva osposobljavanja.

Ovaj certifikat je valjan dok je organizacija odobrena u skladu s dijelom-ORA, dijelom-FCL i s drugim primjenjivim propisima.

Ovisno o usklađenosti s gore navedenim uvjetima, ovaj certifikat ostaje valjan ako se od njega nije prethodno odustalo, ako nije zamijenjen, ograničen, suspendiran ili oduzet.

Datum izdavanja:

Potpis:

[Nadležno tijelo]

(*) „Europska unija“ će se izbrisati za države koje nisu države članice Europske unije.
EASA Obrazac 143 Izdanje 1- stranica 1/2

CERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE**OPSEG ODOBRENIH TEČAJEVA OSPOSOBLJAVANJA**

Prilog ATO Certifikatu Broj:

[BROJ CERTIFIKATA/REFRENCIA]

[NAZIV ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE]

e ishodila privilegije za navedene tečajeve i privilegije za provođenje sljedećih dijelova-FCL tečajeva osposobljavanja i privilegija za korištenje sljedećih FSTD-ova:

Tečaj osposobljavanja	FSTD-ovi koji se koriste, uključujući oznaku koda ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kao što je navedeno na certifikatu kvalifikacije.

Ovaj opseg odobrenih tečajeva osposobljavanja je valjan sve dok:

- (a) se od ATO certifikata nije prethodno odustalo, ako nije zamijenjen, ograničen, suspendiran ili oduzet; i
- (b) se sve operacije izvode u skladu s dijelom-ORA, dijelom-FCL, drugim primjenjivim propisima, i, kad je relevantno, u skladu s procedurama u dokumentaciji organizacije kao što zahtijeva dio-ORA.

Datum izdavanja:

Potpis: [Nadležno tijelo]

Za državu članicu/EASA

EASA Obrazac 143 Izdanje 1- stranica 2/2

*Dodatak IV. PRILOGU VI. DIO-ARA***CERTIFIKAT KVALIFIKACIJE UREĐAJA ZA OSPOSOBLJAVANJE KOJI SIMULIRA LET****Uvod**

EASA Obrazac 145 mora se koristiti za certifikat kvalifikacije FSTD-a. Navedeni dokument mora sadržavati FSTD specifikacije uključujući bilo koju limitaciju(-e) i specijalnu autorizaciju(-e) ili odobrenje(-a) kako je prikladno za predmetni FSTD.

Certifikat kvalifikacije će se ispisivati na engleskom jeziku, te na drugom jeziku (jezicima) kako odredi nadležno tijelo.

Konvertibilan FSTD mora imati odvojen certifikat kvalifikacije za svaki tip zrakoplova. Različiti motor i oprema na predmetnom FSTD-u ne zahtijevaju odvojen certifikat kvalifikacije. Svi certifikati kvalifikacije moraju imati serijski broj kojem prethodi oznaka u slovima, što će se odnositi samo na taj predmetni FSTD. Oznaka u slovima će biti specifična za nadležno tijelo koje izdaje certifikat.

Europska unija (*)

Nadležno tijelo

CERTIFIKAT KVALIFIKACIJE UREĐAJA ZA OSPOSOBLJAVANJE KOJI SIMULIRA LET

REFRENCA:

U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1178/2011 i pod niže navedenim uvjetima, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje da je:

FSTD [TIP OZNAKA U SLOVIMA]

na lokaciji [NAZIV I ADRESA ORGANIZACIJE]

udovoljilo zahtjevima za kvalifikaciju propisanim u dijelu-ORA, pod uvjetima u priloženoj FSTD specifikaciji.

Ovaj certifikat ostaje valjan pod uvjetima da su FSTD i imatelj certifikata kvalifikacije usklađeni s primjenjivim zahtjevima dijela-ORA, ako se od njega nije prethodno odustalo, ako nije zamijenjen, ograničen, suspendiran ili oduzet.

Datum izdavanja:

Potpis:

(*) „Europska unija“ će se izbrisati za države koje nisu države članice Europske unije.

[nadležno tijelo]

CERTIFIKAT KVALIFIKACIJE FSTD-a: [Referenca]

SPECIFIKACIJE FSTD-a

- A. Tip ili varijanta zrakoplova:
- B. Razina kvalifikacije FSTD-a:
- C. Osnovni referentni dokument:
- D. Vizualni sustavi:
- E. Pokretni sustavi:
- F. Vrsta motora:
- G. Vrsta instrumenata:
- H. ACAS:
- I. Smicanje vjetra:
- J. Dodatne mogućnosti:
- K. Zabrane ili ograničenja:

L. Uputne informacije koje se odnose na okolnosti osposobljavanja, testiranja i provjere

CAT I	RVR	m	DH	ft	
CAT II	RVR	m	DH	ft	
CAT III	RVR	m	DH	ft	
(najmanja vrijednost)					
LVTO	RVR	m			
Zadnje iskustvo					
IFR osposobljavanje/provjera					/
Ovlaštenje za tip					
Provjera stručnosti					
Automatski pristup					
Automatsko slijetanje/izravnavanje zrakoplova po središnjoj liniji					/
ACAS I/II					/
Sustav upozorenja na područje smicanja vjetra/predvidivo područje smicanja vjetra r					/
WX-radar					
HUD/HUGS					/
VENTILATORI					
GPWS/EGPWS					/
ETOPS sposobnost					
GPS					
Drugo					

Datum izdavanja:

Potpis:

Za državu članicu/EASA

EASA Obrazac 145 Izdanje 1- stranica 2/2

Dodatak V. PRILOGU VI. DIO-ARA

CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG CENTRA (AeMC-ovi)**Europska unija (*)****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG CENTRA**

REFERENCA:

U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1178/2011 i prema niže navedenim uvjetima, [nadležno tijelo] potvrđuje

[NAZIV ORGANIZACIJE]

[ADRESA ORGANIZACIJE]

kao zrakoplovno-medicinskog centra certificiranog u skladu s dijelom-OR s privilegijama i opsegom aktivnosti navedenim u priloženim uvjetima odobrenja.

UVJETI:

1. Ovaj certifikat je ograničen na ono predviđeno opsegom sekcije odobrenja u priručniku odobrene organizacije.
2. Ovaj certifikat zahtijeva usklađenost s procedurama predviđenim u dokumentaciji organizacije kako se traži u dijelu-ORA.
3. Ovaj certifikat će ostati valjan na temelju udovoljavanja zahtjevima dijela-ORA, osim ako se od njega nije prethodno odustalo, ako nije zamijenjen, suspendiran ili oduzet.

Datum izdavanja: Potpis:

(*) 'Europska unija' se briše za države koje nisu članice Europske unije.

Dodatak VI. PRILOGU VI. DIO-ARA

STANDARDNI EASA FORMAT CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI

Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti mora biti u skladu sa sljedećim specifikacijama:

(a) Sadržaj

- (1) Država gdje je izdana dozvola pilota ili gdje se aplicira (I),
 - (2) Kategorija certifikata o zdravstvenoj sposobnosti (II),
 - (3) Broj svjedodžbe počinje s UN kodom države gdje je izdana dozvola pilota ili gdje se aplicira i u nastavku s kodom brojeva i/ili slova s arapskim brojevima i latiničnim pismom (III),
 - (4) Ime imatelja (IV),
 - (5) Državljanstvo imatelja (VI),
 - (6) Datum rođenja imatelja: (dd/mm/yyyy) (XIV),
 - (7) Potpis imatelja (VII)
 - (8) Ograničenje(-a) (XIII)
 - (9) Datum isteka certifikata o zdravstvenoj sposobnosti (IX) za:
Kategorija 1 jednopilotne komercijalne operacije prijevoza putnika,
Kategorija 1 druge komercijalne operacije,
Kategorija 2,
LAPL
 - (10) Datum liječničkog pregleda
 - (11) Datum posljednjeg elektrokardiograma
 - (12) Datum posljednjeg audiograma
 - (13) Datum izdavanja i potpis AME-a ili medicinskog procjenitelja koji je izdao svjedodžbu (X). GMP može biti dodan u ovo polje ako nacionalnim zakonodavstvom države članice gdje je izdana dozvola imaju odobrenje za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti.
 - (14) Žig ili pečat (XI)
- (b) Materijal: Osim u slučaju LAPL-a izdanog od strane GMP-a papir ili drugi materijal koji se koristi mora spriječiti ili odmah pokazati bilo kakve promjene ili brisanja. Svaki unos ili brisanje u obrascu će biti jasno odobreno od nadležnog tijela.
- (c) Jezik: Dozvole moraju biti napisane na nacionalnom jeziku i na engleskom i drugim jezicima kako nadležno tijelo smatra prikladnim.
- (d) Svi datumi na certifikatu o zdravstvenoj sposobnosti moraju biti napisani u formatu dd/mm/yyyy.
- (e) Standardni format certifikata o zdravstvenoj sposobnosti prikazan je u ovom Dodatku.

Ime nadležnog tijela i logotip (Engleski i drugi jezik(-ci) određen od nadležnog tijela) EUROPSKA UNIJA (Samo engleski) Klasa 1/2/LAPL CERTIFIKAT O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI Odnosi se na dio-FCL dozvolu (Engleski i drugi jezik(-ci) određen od nadležnog tijela) Izdano u skladu s dijelom-MED Ovaj certifikat o zdravstvenoj sposobnosti ispunjava ICAO standarde, osim za LAPL certifikat o zdravstvenoj sposobnosti (Engleski i drugi jezik(-ci) određen od nadležnog tijela) EASA Obrazac 147 Izdanje 1	Zahtjevi „Europska unija” se briše za države koje nisu članice EU Veličina svake stranice trebala bi biti jedna osmina A4 formata
---	--

I	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Tijelo koje je izdalo ili izdaje dozvolu pilota</i>
III	Nacionalni jezik(-ci)/Broj certifikata
IV	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Prezime i ime imatelja:</i>
XIV	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Datum rođenja: (dd/mm/yyyy)</i>
VI	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Državljanstvo:</i>
VII	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Potpis imatelja:</i>
2	

XIII	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Ograničenja:</i> <i>Šifra.</i> <i>Opis:</i>
X	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>(*) Datum izdavanja:</i> <i>(dd/mm/yyyy)</i> <i>Potpis AME-a/medicinskog procjenitelja/(GMP-a):</i>
XI	Nacionalni jezik(-ci)/ <i>Pečat</i>
3	

(*) Datum izdavanja je datum izdavanja i potpisivanja certifikata.
EASA Obrazac147 Izdanje 1

	IX Nac. jezik(-ci)/ Datum isteka ovog certifikata	Kategorija 1 jednopilotne komercijalne operacije prijevoza putnika (dd/mm/yyyy)	
		Kategorija 1 (dd/mm/yyyy)	
		Kategorija 2 (dd/mm/yyyy)	
		LAPL (dd/mm/yyyy)	
	Nac. jezik(-ci)/Datum pregleda: (dd/mm/yyyy)		
MED.A.020 Smanjenje zdravstvene sposobnosti (a) Imatelji dozvola ne smiju koristiti privilegije svoje dozvole i pripadajućih ovlaštenja ili certifikata uvijek kad: (1) su svjesni smanjenja zdravstvene sposobnosti koje bi ih moglo onemogućiti u sigurnom korištenju tih privilegija; (2) uzimaju ili koriste lijek koji se izdaje na liječnički recept ili lijek koji se izdaje bez liječničkog recepta koji bi mogao imati utjecaj na sigurno korištenje privilegija primjenjive dozvole; (3) su podvrgnuti medicinskom, kirurškom ili drugom postupku koji bi mogao imati utjecaj na sigurnost letenja. (b) Dodatno, imatelji dozvola moraju, bez pretjeranog odgađanja, zatražiti zrakoplovno-medicinski savjet ako su: (1) bili na kirurškoj operaciji ili invazivnom postupku; (2) su počeli redovito upotrebljavati bilo kakav lijek; (3) pretrpjeli bilo kakvu osobnu povredu koja uključuje onesposobljenost funkcioniranja kao člana letačke posade; (4) bolovali od bilo kakve bolesti koja uključuje onesposobljenost funkcioniranja kao člana letačke posade; (5) trudni; (6) primljeni u bolnicu ili medicinsku kliniku; ili (7) prvi put trebaju nositi korektivne leće.			
4			

Dodatak VII. PRILOGU VI. DIO-ARA

CERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE ISPITIVAČE (AMEovi)**Europska unija (*)****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA**

BROJ CERTIFIKATA/REFERENCA:

U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1178/2011 i prema niže navedenim uvjetima, [nadležno tijelo] potvrđuje

[IME ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA]

[ADRESA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA]

kao zrakoplovno-medicinski ispitivač

UVJETI:

1. Ovaj certifikat je ograničen na privilegije navedene u prilogu ovog AME certifikata;
2. Ovaj certifikat zahtijeva usklađenost s provedbenim pravilima i procedurama propisanim u dijelu-MED.
3. Ovaj certifikat će ostati važeći na period od 3 godine do [xx/yy/yyyy(**)] na temelju udovoljavanja zahtjevima dijela-MED-a, osim ako se od njega nije prethodno odustalo, ako nije zamijenjen, suspendiran ili oduzet.

Datum izdavanja: xx/yy/yyyy

Potpis: [Nadležno tijelo]

(*) „Europska unija“ se briše za države koje nisu članice EU.

(**) Datum isteka valjanosti: dan/mjesec/godina.

CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA

Prilog AME certifikatu broj:

PRIVILEGIJE I OPSEG

[Ime i akademska titula zrakoplovno-medicinskog ispitivača] dobio je privilegiju(-e) da obavlja zrakoplovno-medicinske liječničke preglede i procjene za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kako je navedeno u tablici dolje i za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti za:

LAPL	[da/datum]
Kategorija 2	[da/datum]
Kategorija 1 produženje/obnova	[da/datum]/[ne]

Datum izdavanja: xx/yy/yyyy

Potpis: [Nadležno tijelo]

PRILOG VII.

ZAHJEVI ZA ORGANIZACIJU ZA ČLANOVE POSADE ZRAKOPLOVA

[DIO-ORA]

PODDIO GEN

OPĆENITI ZAHTJEVI

ODJELJAK I.

*Općenito***ORA.GEN.105 Nadležno tijelo**

(a) za potrebe ovog dijela, nadležno tijelo koje provodi nadzor nad:

(1) organizacijama koje podliježu obvezama certifikacije mora biti:

i. za organizacije koje imaju glavno mjesto poslovanja u državi članici, tijelo određeno od te države članice;

ii. za organizacije koje imaju glavno mjesto poslovanja smješteno u trećoj zemlji, Agencija;

(2) FSTD-ovima mora biti:

i. Agencija, za FSTD-ove:

— smještene izvan područja država članica, ili

— smještene na području država članica i kojima operiraju organizacije koje imaju glavno mjesto poslovanja smješteno u trećoj zemlji,

ii. za FSTD-ove smještene na području država članica i kojima operiraju organizacije koje imaju glavno mjesto poslovanja smješteno u državi članici, tijelo određeno od države članice gdje organizacija koja njime operira ima glavno mjesto poslovanja, ili Agencija, ako je tako zahtijevano od spomenute države članice.

(b) Kad je FSTD smješten izvan područja država članica kojim operira organizacija certificirana od države članice, Agencija mora kvalificirati taj FSTD u koordinaciji s državom članicom koja je certificirala organizaciju koja operira predmetnim FSTD-om.

ORA.GEN.115 Zahtjev za certifikat organizacije

(a) Zahtjev za certifikat organizacije ili dopunu postojećeg certifikata mora se izvršiti u obliku i prema pravilima uspostavljenima od nadležnog tijela, uzimajući u obzir primjenjive zahtjeve Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njezinih provedbenih pravila.

(b) Podnositelji zahtjeva za inicijalni certifikat moraju dostaviti nadležnom tijelu dokumentaciju kojom će dokazati na koji način su usklađeni sa zahtjevima uspostavljenima u Uredbi (EZ) broj 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima. Predmetna dokumentacija mora uključivati procedure koje će opisivati kako će se upravljati promjenama koje ne zahtijevaju odobrenje i kako će se obavještavati nadležno tijelo.

ORA.GEN.120 Načini udovoljavanja

(a) Alternativni načini udovoljavanja u odnosu na AMC usvojen od Agencije može se koristiti od organizacije kako bi se uspostavila usklađenost s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima.

(b) Kad organizacija ima potrebu koristiti alternativni način udovoljavanja, ona mora, prije nego taj način udovoljavanja provede, dostaviti nadležnom tijelu cjelovit opis alternativnog načina udovoljavanja. Opis mora uključivati sve izmjene priručnika ili procedura koje mogu biti relevantne, kao i procjenu koja dokazuje da su ispunjeni zahtjevi Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njena Provedbena pravila.

Organizacija može implementirati predmetne načine udovoljavanja ako prethodno ishodi odobrenje od nadležnog tijela i nakon primitka obavijesti kako je opisano u ARA.GEN.120(d).

ORA.GEN.125 Uvjeti odobrenja i privilegije organizacije

Certificirana organizacija mora ispunjavati uvjete opsega i privilegija koji su uspostavljeni u uvjetima odobrenja koje je priloženo certifikatu organizacije.

ORA.GEN.130 Promjene u organizacijama

(a) Bilo koja promjena koja utječe na:

- (1) opseg certifikata ili uvjete odobrenja organizacije; ili
- (2) na bilo koji od elemenata sustava upravljanja organizacije kako se zahtijeva u ORA.GEN.200(a)(1) i (a)(2),

mora zahtijevati prethodno odobrenje nadležnog tijela.

(b) Za bilo koje promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima, organizacija mora podnijeti zahtjev i ishoditi odobrenje izdano od nadležnog tijela. Zahtjev mora biti podnesen prije nego predmetna promjena stupa na snagu, kako bi se omogućilo nadležnom tijelu da utvrdi kontinuiranu usklađenost s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima i da izmijeni, ako je potrebno, certifikat organizacije i povezane uvjete odobrenja koje su priložene certifikatu.

Organizacija mora osigurati nadležnom tijelu svu relevantnu dokumentaciju.

Promjena će biti implementirana nakon primitka formalnog odobrenja nadležnog tijela u skladu s ARA.GEN.330.

Organizacija mora operirati pod uvjetima koje je uspostavilo nadležno tijelo tijekom takvih promjena, kako je primjenjivo.

(c) Sve promjene koje nisu podložne odobrenju moraju se kontrolirano provesti i o istom je potrebno obavijestiti nadležno tijelo kako je definirano procedurom odobrenom od nadležnog tijela u skladu s ARA.GEN.310(c).

ORA.GEN.135 Kontinuirana valjanost

(a) Certifikat organizacije ostat će valjan pod uvjetom:

- (1) da organizacija ostaje usklađena s relevantnim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima, uzimajući u obzir odredbe povezane s načinom postupanja s nalazima kako je specificirano pod ORA.GEN.150;
- (2) da je nadležnom tijelu osiguran pristup organizaciji kako je definirano u ORA.GEN.140 radi utvrđivanja kontinuirane usklađenosti s relevantnim zahtjevima Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njezinim Provedbenim pravilima; i
- (3) da certifikat nije zamijenjen ili ukinut.

(b) Nakon oduzimanja ili zamjene certifikata isti mora biti vraćen nadležnom tijelu bez odgode.

ORA.GEN.140 Pristup

U svrhu utvrđivanja usklađenosti s relevantnim zahtjevima Uredbe (EZ) broj 216/2008 i njezinim Provedbenim pravilima, organizacija mora osigurati pristup bilo kojem smještaju, zrakoplovu, dokumentu, zapisima, podacima, procedurama ili bilo kojoj drugoj materiji koja je relevantna aktivnosti koju provodi, a koja je pod certifikacijom, bez obzira je li ugovorena ili ne, bilo kojoj autoriziranoj osobi:

(a) nadležnog tijela kako je definirano u ORA.GEN.105; ili

(b) tijela koje nastupa pod odredbama u ARA.GEN.300(d), ARA.GEN.300(e) ili ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Nalazi

Nakon što zaprimi obavijest o nalazima, organizacija mora:

- (a) utvrditi temeljni uzrok nastanka neusklađenosti;
- (b) odrediti plan korektivne akcije; i
- (c) dokazati implementaciju korektivne akcije na zadovoljstvo nadležnog tijela unutar usuglašenog razdoblja s nadležnim tijelom kako je određeno u ARA.GEN.350(d).

ORA.GEN.155 Reakcija bez odgađanja na problem sigurnosti

Organizacija mora implementirati:

- (a) svaku mjeru sigurnosti koja se zahtijeva od nadležnog tijela u skladu s ARA.GEN.135(c); i
- (b) svaku relevantnu obveznu sigurnosnu informaciju izdanu od Agencije, uključujući direktive o plovidbenosti.

ORA.GEN.160 Izvještavanje o događajima

- (a) Organizacija mora izvještavati nadležno tijelo, i bilo koju drugu organizaciju kako se zahtijeva od države operatora da treba biti obaviještena, o bilo kojoj nesreći, ozbiljnoj nezgodi i događaju kako je definirano u Uredbi broj 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktivi 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (b) Bez obzira na stavak (a) organizacija mora izvještavati nadležno tijelo i organizaciju odgovornu za dizajn zrakoplova o bilo kojoj nezgodi, nepravilnostima u radu, tehničkom kvaru, prekoračenju tehničkih ograničenja, događaja koji bi označili netočnu, nekompletnu ili dvosmislenu informaciju sadržanu u podacima koji su uspostavljeni u skladu s dijelom-21 ili drugu nepravilnu okolnost koja jest ili bi mogla ugroziti sigurnu operaciju zrakoplova i koja nije rezultirala kao nesreća ili ozbiljna nezgoda.
- (c) Bez obzira na Uredbu broj 996/2010, Direktivu 2003/42/EZ, Uredbu EZ br. 1321/2007 ⁽³⁾ i Uredbu EZ br. 1330/2007 ⁽⁴⁾, izvještaji iz stavaka (a) i (b) moraju biti u obliku i prema pravilima koje je uspostavilo nadležno tijelo i moraju sadržavati sve potrebne informacije o uvjetima koji su poznati organizaciji.
- (d) Izvještaji se moraju izraditi što je prije izvodljivo, ali u svakom slučaju unutar 72 sata od kad je organizacija identificirala uvjete koji su povezani s izvještajem, osim ako to izvanredne okolnosti spriječe.
- (e) Kad je relevantno, organizacija mora izraditi izvještaj o praćenju procesa kako bi osigurala da detaljne akcije koje namjerava provesti spriječe slični događaj u budućnosti, odmah nakon što su akcije određene. Navedeni izvještaj mora biti u obliku i prema pravilima koje je uspostavilo nadležno tijelo.

ODJELJAK II.**Upravljanje****ORA.GEN.200 Sustav upravljanja**

(a) Organizacija mora uspostaviti, implementirati i održavati sustav upravljanja koji uključuje:

- (1) jasno definirane dužnosti i odgovornosti kroz organizaciju, uključujući direktnu odgovornost za sigurnost od strane odgovornog rukovoditelja;
- (2) opis cjelokupnih filozofija i principa organizacije u odnosu na sigurnost, poznat kao politika sigurnosti;
- (3) određivanje opasnosti sigurnosti zrakoplovstva u odnosu na aktivnosti organizacije, njihovu evaluaciju i upravljanje povezanih rizika, uključujući poduzimanje mjera u svrhu smanjenja rizika i potvrđivanje njihove efikasnosti;
- (4) održavanje osoblja osposobljenim i kompetentnim za izvođenje njihovih zadataka;

⁽¹⁾ SL L 295, 12.11.2010., str. 35.

⁽²⁾ SL L 167, 4.7.2003., str. 23.

⁽³⁾ SL L 294, 13.11.2007., str. 3.

⁽⁴⁾ SL L 295, 14.11.2007., str. 7.

- (5) dokumentaciju svih ključnih procesa sustava upravljanja, uključujući proces osvježavanja osoblja o njihovim odgovornostima, i procedure za izmjenu te dokumentacije;
 - (6) funkciju nadgledanja usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima. Nadgledanje usklađenosti mora uključivati sustav osiguranja povratnih informacija o nalazima odgovornom rukovoditelju kako bi se osigurala efikasna implementacija korektivnih mjera kako je potrebno; i
 - (7) bilo koje dodatne zahtjeve koji su propisani u relevantnim poddijelovima ovog dijela ili drugih primjenjivih dijelova.
- (b) Sustav upravljanja mora odgovarati veličini organizacije i prirodi i kompleksnosti njenih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike koje se odnose na te aktivnosti.

ORA.GEN.205 Ugovorne aktivnosti

- (a) Ugovorne aktivnosti uključuju sve aktivnosti organizacije unutar opsega odobrenja koje se izvode od druge organizacije koja je certificirana da provodi predmetne aktivnosti ili nije certificirana, no radi pod odobrenjem ugovorne organizacije. Organizacija mora osigurati da kad ugovara ili nabavlja bilo koji dio svojih aktivnosti, da su ugovorna ili nabavna usluga ili proizvod usklađeni s primjenjivim zahtjevima.
- (b) Kad certificirana organizacija ugovori bilo koji dio svojih aktivnosti organizaciji koja nije certificirana u skladu s ovim dijelom da provodi takvu aktivnost, ugovorna organizacija mora raditi pod odobrenjem ugovorne organizacije. Ugovorna organizacija mora osigurati da je nadležnom tijelu dan pristup ugovornoj organizaciji, kako bi se utvrdila kontinuirana usklađenost s primjenjivim zahtjevima.

ORA.GEN.210 Zahtjevi za osoblje

- (a) Organizacija mora odrediti odgovornog rukovoditelja, koji posjeduje ovlast kojom osigurava da je za sve aktivnosti osigurano dovoljno financijskih sredstava i kojom osigurava da se sve aktivnosti izvode u skladu s primjenjivim zahtjevima. Odgovorni rukovoditelj je odgovoran za uspostavljanje i održavanje efektivnog sustava upravljanja.
- (b) Osoba ili grupa osoba mora biti imenovana od strane organizacije, s odgovornostima kojima se osigurava da organizacija ostaje u skladu s primjenjivim zahtjevima. Ta osoba(-e) će biti odgovorne odgovornom rukovoditelju.
- (c) Organizacija mora imati dovoljan broj kvalificiranog osoblja za planirane zadatke i aktivnosti koje se imaju obaviti u skladu s primjenjivim zahtjevima.
- (d) Organizacija mora održavati zapise o odgovarajućem iskustvu, kvalifikacijama i osposobljenosti kako bi dokazala usklađenost sa stavkom (c).
- (e) Organizacija mora osigurati da je sve osoblje svjesno pravila i procedura koji su relevantni za izvođenje njihovih dužnosti.

ORA.GEN.215 Zahtjevi za smještaj

Organizacija mora imati smještaj koji omogućuje izvođenje i upravljanje svih planiranih zadataka i aktivnosti u skladu s primjenjivim zahtjevima.

ORA.GEN.220 Čuvanje zapisa

- (a) Organizacija mora uspostaviti sustav čuvanja zapisa koji omogućuje prikladno čuvanje i pouzdano praćenje svih razvijenih aktivnosti, pokrivajući posebno sve elemente naznačene u ORA.GEN.200.
- (b) Format zapisa mora biti određen u procedurama organizacije.
- (c) Zapisi moraju biti čuvani na način koji osigurava zaštitu od oštećenja, neovlaštene izmjene i krađe.

PODDIO ATO

ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE

ODJELJAK I.

Općenito**ORA.ATO.100 Područje primjene**

Ovaj Poddio uspostavlja zahtjeve koje mora ispunjavati organizacija koja provodi osposobljavanje za dozvole pilota i povezana ovlaštenja i certifikate.

ORA.ATO.105 Zahtjev

(a) Podnositelji zahtjeva za izdavanje certifikata kao odobrenoj organizaciji za osposobljavanje (ATO-u) moraju dostaviti nadležnom tijelu:

(1) sljedeće informacije:

- i. naziv i adresu organizacije za osposobljavanje;
- ii. datum planiranog početka aktivnosti;
- iii. osobne detalje (detaljan životopis) i kvalifikacije za šefa školstva (HT), za instruktora(-e) za provođenje osposobljavanja u letu, za instruktora(-e) za provođenje osposobljavanja na simulatoru i za instruktora(-e) za provođenje teorijskog osposobljavanja;
- iv. ime(-na) i adresu(-e) aerodroma i/ili operativnog(-ih) mjesta na kojima će se osposobljavanje provoditi;
- v. popis zrakoplova kojima će se operirati u svrhu osposobljavanja, uključujući njihovu grupu, klasu ili tip, registraciju, vlasnika i kategoriju certifikata plovidbenosti, ako je primjenjivo
- vi. popis uređaja za osposobljavanje koji simuliraju let (FSTD-ovi) koje organizacija za osposobljavanje namjerava koristiti, ako je primjenjivo;
- vii. vrstu osposobljavanja koju organizacija za osposobljavanje želi provoditi i pripadajuće programe osposobljavanja; i

(2) operativne priručnike i priručnike osposobljavanja.

(b) Organizacije za osposobljavanje za testno letenje. Bez obzira na (a)(1)iv. i v., organizacija za osposobljavanje za testno letenje mora dostaviti samo sljedeće:

- (1) ime(-na) i adresu(-e) osnovnog aerodroma i/ili operativnog(-ih) mjesta na kojima će se osposobljavanje provoditi; i
- (2) popis tipova ili kategorija zrakoplova koji će se koristiti za osposobljavanje za testno letenje.

(c) U slučaju promjena certifikata, podnositelji zahtjeva moraju dostaviti nadležnom tijelu relevantne dijelove informacija i dokumentaciju kao što je navedeno u (a).

ORA.ATO.110 Zahtjevi za osoblje

(a) HT mora biti imenovan. HT mora imati veliko iskustvo u svojstvu instruktora u područjima relevantnim za osposobljavanje koje ATO provodi i mora posjedovati osobine potrebne za uspješno vođenje i rukovođenje organizacijom.

(b) Odgovornosti HT-a moraju uključivati:

- (1) osiguranje da je osposobljavanje koje se provodi u skladu s dijelom-FCL i, u slučaju osposobljavanja za testno letenje, da su relevantni zahtjevi dijelom-21 i programi osposobljavanja uspostavljeni;
- (2) osiguranje da je zadovoljavajuća integracija osposobljavanja u letu na zrakoplovima ili uređajima za osposobljavanje koji simuliraju let i teorijskog osposobljavanja; i
- (3) nadzor napretka pojedinog podnositelj zahtjeva.

- (c) Instruktori za provođenje teorijskog osposobljavanja moraju imati:
- (1) praktično iskustvo u zrakoplovstvu u područjima koja su relevantna za osposobljavanje koje provode i završen tečaj iz metodike i tehnike osposobljavanja; ili
 - (2) prethodno iskustvo u provođenju teorijskog osposobljavanja i prikladno teorijsko iskustvo u predmetu za kojeg će provoditi osposobljavanje.
- (d) Instruktori za provođenje osposobljavanja u letu i instruktori za provođenje osposobljavanja na uređajima za osposobljavanje koji simuliraju let moraju imati kvalifikacije kako zahtijeva dio-FCL za vrstu osposobljavanja koju će provoditi.

ORA.ATO.120 Čuvanje zapisa

Sljedeći zapisi moraju se čuvati za razdoblje od najmanje 3 godine nakon završetka osposobljavanja:

- (a) detalji o teorijskom, letačkom i osposobljavanju na uređaju za osposobljavanje koji simuliraju let koji su dani pojedinom podnositelju zahtjeva;
- (b) detaljni i redovni izvještaji o napretku od instruktora uključujući procjene, i redovni testovi napretka u letenju i teorijski ispiti; i
- (c) informacije o dozvolama i povezanim ovlaštenjima i certifikatima podnositelja zahtjeva, uključujući datume isteka valjanosti svjedodžbi o zdravstvenoj sposobnosti i ovlaštenjima.

ORA.ATO.125 Program osposobljavanja

- (a) Program osposobljavanja mora biti razvijen za svaku vrstu tečaja koja će se izvoditi.
- (b) Program osposobljavanja mora biti usklađen sa zahtjevima dijela-FCL i, u slučaju osposobljavanja za testno letenje, s relevantnim zahtjevima dijela-21.

ORA.ATO.130 Priručnik osposobljavanja i operativni priručnik

- (a) ATO mora uspostaviti i održavati priručnik osposobljavanja i operativni priručnik koji sadrže informacije i instrukcije koje omogućavaju osoblju da provodi svoje dužnosti i koji daju upute Podnositeljima zahtjeva na koji način moraju ispuniti zahtjeve tečaja.
- (b) ATO mora omogućiti dostupnost osoblju i gdje je prikladno Podnositeljima zahtjeva informacije sadržane u priručniku osposobljavanja, u operativnom priručniku i u dokumentaciji odobrenja ATO-a.
- (c) U slučaju da ATO izvodi osposobljavanje za testno letenje, operativni priručnik mora ispunjavati zahtjeve operativnog priručnika za testno letenje, kao što je uspostavljeno u dijelu-21.
- (d) Operativni priručnik mora uspostaviti sheme vremenskih ograničenja naleta za instruktore osposobljavanja u letu, uključujući maksimalni broj sati naleta, maksimalni broj sati naleta osposobljavanja i minimalno vrijeme odmora između dužnosti osposobljavanja u skladu s dijelom-ORO.

ORA.ATO.135 Zrakoplov za osposobljavanje i FSTD-ovi

- (a) ATO mora koristiti prikladnu flotu zrakoplova za osposobljavanje ili FSTD-ove koji su prikladni za tečajeve osposobljavanja koji se provode.
- (b) ATO će provoditi osposobljavanje na FSTD-ovima samo kad je dokazao nadležnom tijelu:
 - (1) prikladnost između FSTD specifikacija i povezanog programa osposobljavanja;
 - (2) da su FSTD-ovi koji se koriste usklađeni s relevantnim zahtjevima dijela-FCL;
 - (3) u slučaju simulatora letenja (FFS-ovi), da FFS prikladno reprezentira relevantni tip zrakoplova; i
 - (4) da je ugradio u sustav prikladno nadgledanje promjena FSTD-a i da je osigurao da te promjene ne utječu na prikladnost programa osposobljavanja.

- (c) Ako je zrakoplov koji se koristi za test praktične osposobljenosti drukčijeg tipa od FFS-a koji se koristio za osposobljavanje za letenje u vizualnim uvjetima, maksimalno priznavanje mora biti ograničeno na ono koje se odnosi na FNPT II za avione i FNPT II/III za helikoptere u relevantnom letačkom programu osposobljavanja.
- (d) Organizacije za osposobljavanje za testno letenje. Zrakoplov koji se koristi za osposobljavanje za testno letenje mora biti prikladan opremljen s testnim letačkim instrumentima, u skladu sa svrhom osposobljavanja.

ORA.ATO.140 Aerodromi i operativna mjesta

Kad izvodi letačko osposobljavanje na zrakoplovu, ATO mora koristiti aerodrome ili operativna mjesta koja imaju prikladan smještaj i karakteristike koje dopuštaju osposobljavanje relevantnih manevara, uzimajući u obzir osposobljavanje koje se provodi i kategoriju i tip zrakoplova koji se koristi.

ORA.ATO.145 Preduvjeti za osposobljavanje

- (a) ATO mora osigurati da podnositelji zahtjeva udovoljavaju svim preduvjetima za osposobljavanje kako je uspostavljeno u dijelu-MED, dijelu-FCL, i, ako je primjenjivo, kao što je definirano u podacima uspostavljenim u skladu s dijelom-21.
- (b) U slučaju ATO-a koji provodi osposobljavanje za testno letenje, podnositelji zahtjeva moraju ispunjavati sve preduvjete za osposobljavanje kako je uspostavljeno u dijelu-21.

ORA.ATO.150 Osposobljavanje u trećim zemljama

Kad je ATO odobren za provođenje osposobljavanja za ovlaštenje za instrumentalno letenje (IR) u trećim zemljama:

- (a) program osposobljavanja mora uključivati aklimatizacijsko letenje u jednoj od država članica prije nego se provede test praktične osposobljenosti za IR; i
- (b) test praktične osposobljenosti za IR mora biti proveden u jednoj od država članica.

ODJELJAK II.

Dodatni zahtjevi za ATO-ove koji provode osposobljavanje za CPL; MPL, ATPL, povezana ovlaštenja i certifikate

ORA.ATO.210 Zahtjevi za osoblje

- (a) *Šef školstva (HT)*. Osim u slučaju za ATO koji provodi osposobljavanje za testno letenje, imenovani HT mora imati veliko iskustvo kao instruktor za profesionalnu dozvolu pilota i pripadajuća ovlaštenja ili certifikate.
- (b) *Voditelj instruktora letenja (CFI)*. ATO koji provodi letačko osposobljavanje mora imenovati CFI-ja koji mora biti odgovoran za nadgledanje instruktora letenja i instruktora koji provode osposobljavanje u uređajima koji simuliraju let te radi standardiziranja osposobljavanja na avionu, te na uređajima koji simuliraju let. CFI mora posjedovati najvišu profesionalnu dozvolu i pripadajuća ovlaštenja koja su povezana s tečajevima letačkog osposobljavanja koja se provode i imati certifikat instruktora s privilegijama koje mu daju da provodi osposobljavanje za najmanje jedan od ponuđenih tečajeva osposobljavanja.
- (c) *Voditelj instruktora za provođenje teorijskog osposobljavanja (CTKI)*. ATO koji provodi teorijsko osposobljavanje mora imenovati CTKI koji mora biti odgovoran za nadgledanje svih instruktora za provođenje teorijskog osposobljavanja i za standardizaciju cjelokupnog teorijskog osposobljavanja. CTKI mora imati veliko iskustvo kao instruktor teorijskog osposobljavanja u područjima relevantnima za osposobljavanje koje provodi ATO.

ORA.ATO.225 Program osposobljavanja

- (a) Program osposobljavanja mora uključivati detaljno opisane faze letačkog i teorijskog osposobljavanja, tjedan po tjedan ili po fazama, popis standardnih vježbi i pregled nastavnog plana i programa.
- (b) Sadržaj i slijed programa osposobljavanja mora biti specificiran u priručniku osposobljavanja.

ORA.ATO.230 Priručnik osposobljavanja i operativni priručnik

- (a) Priručnik osposobljavanja mora sadržavati standarde, svrhu i ciljeve osposobljavanja za svaku fazu osposobljavanja koju su podnositelji zahtjeva obvezni zadovoljiti i mora sadržavati sljedeće elemente:
- plan osposobljavanja,
 - pripremu i izvođenje vježbi u zraku,
 - letačko osposobljavanje na FSTD-ovi, ako je primjenjivo,
 - teorijsko osposobljavanje.
- (b) Operativni priručnik mora dati relevantne informacije određenim grupama osoblja, kao što su instruktori letenja, instruktori koji provode osposobljavanje u uređajima koji simuliraju let, instruktori koji provode teorijsko osposobljavanje, operativno osoblje i osoblje održavanja, i mora sadržavati općenite, tehničke, rutne informacije i informacije o osposobljavanju osoblja.

ODJELJAK III.***Dodatni zahtjevi za ATO-ove koji provode specifične vrste osposobljavanja*****Poglavlje 1.****Tečaj učenja na daljinu****ORA.ATO.300 Općenito**

ATO može biti odobren za provođenje tečajeva modularnih programa koristeći metodu učenja na daljinu u sljedećim slučajevima:

- (a) za tečajeve modularnog teorijskog osposobljavanja;
- (b) za tečajeve dodatnog teorijskog znanja za ovlaštenje za klasu ili tip; ili
- (c) za tečajeve odobrenog preduvjetnog potrebnog teorijskog znanja za prvo ovlaštenje za tip za višemotorne helikoptere.

ORA.ATO.305 Osposobljavanje u učionici

- (a) Element osposobljavanja u učionici mora biti uključen u svim predmetima modularnog tečaja učenja na daljinu.
- (b) Ukupno vrijeme provedeno u stvarnom osposobljavanju u učionici ne smije biti manje od 10 % od ukupnog vremena trajanja tečaja.
- (c) Obzirom na navedeno, učionica mora biti dostupna ili u glavnom mjestu smještaja poslovnih aktivnosti ATO-a ili u sklopu prikladnog smještaja na nekoj drugoj lokaciji.

ORA.ATO.310 Instruktori

Svi instruktori moraju biti u potpunosti upoznati sa zahtjevima programa tečaja učenja na daljinu.

Poglavlje 2.**Osposobljavanje bez osposobljavanja u zrakoplovu (ZFFT)****ORA.ATO.330 Općenito**

- (a) Odobrenje za osposobljavanje bez osposobljavanja u zrakoplovu (ZFFT), kao što je specificirano u dijelu-FCL, može biti odobreno samo ATO-ima koji također imaju privilegije da provode CAT operacije ili ATO-ima koji imaju specificirane sporazume s CAT operatorima.
- (b) Odobrenje za ZFFT će biti izdano samo ako operator ima najmanje 90 dana operativnog iskustva na tipu aviona.
- (c) U slučaju da ZFFT provodi ATO koji ima specificiran sporazum s operatorom, uvjet od 90 dana operativnog iskustva neće biti primjenjiv ako je TRI(A) koji je uključen u dodatnim polijetanjima i slijetanjima, u skladu s dijelom-ORO, ima operativno iskustvo na tipu aviona.

ORA.ATO.335 Simulator letenja

- (a) FFS odobren za ZFTT mora biti upotrebljiv u skladu s kriterijima sustava upravljanja ATO-a.
- (b) Pokretni i vizualni sustav FFS-a mora biti u potpunosti upotrebljiv, u skladu s primjenjivim specifikacijama certifikacije za FSTD kao što je definirano u ORA.FSTD.205.

Poglavlje 3.

Integrirani tečajevi osposobljavanja za dozvolu pilota višečlane posade**ORA.ATO.350 Općenito**

Privilegije za provođenje MPL integriranog tečaja bit će dane samo ATO-u koji je također odobren da provodi CAT operacije ili ima specificiran sporazum s CAT operatorom.

Poglavlje 4.

Osposobljavanje za testno letenje**ORA.ATO.355 Organizacija za osposobljavanje za testno letenje**

- (a) ATO koji je odobren da provodi osposobljavanje za testno letenje za stjecanje kategorije 1 ili 2 ovlaštenja za testno letenje u skladu s dijelom-FCL može proširiti svoje privilegije na provođenje osposobljavanja za druge kategorije testnog letenja i druge kategorije osoblja za testno letenje, ako:
 - (1) su ispunjeni relevantni zahtjevi dijela-21; i
 - (2) postoje specificirani sporazumi između ATO-a i dijela-21 organizacije koja upošljava ili namjerava uposliti takvo osoblje.
- (b) Zapisi osposobljavanja moraju uključivati pisane izvještaje od podnositelj zahtjeva, kao što se zahtijeva programom osposobljavanja, uključujući, gdje je primjenjivo, procesuirane podatke i analize zapisanih parametara relevantnih za tip testnog leta.

PODDIO FSTD

ZAHTEJEVI ZA ORGANIZACIJE KOJE OPERIRAJU UREĐAJIMA ZA OSPOSABLJAVANJE KOJI SIMULIRAJU LET (FSTD-ovi) I ZAHTEJEVI ZA KVALIFIKACIJU FSTD-ova

ODJELJAK I.

Zahtjevi za organizacije koje operiraju FSD-ovima**ORA.FSTD.100 Općenito**

- (a) Podnositelj zahtjeva za certifikat kvalifikacije FSTD-a mora dokazati nadležnom tijelu da je uspostavio sustav upravljanja u skladu s ORA.GEN-om, odjeljak II. Predmetno dokazivanje mora osigurati da podnositelj zahtjeva, direktno ili preko ugovora, ima sposobnost za održavanje performansi, funkcija i ostalih karakteristika specificiranih za razinu kvalifikacije FSTD-a i sposobnost za kontrolu instalacija FSTD-a.
- (b) Ako je podnositelj zahtjeva imatelj certifikata kvalifikacije izdanog u skladu s ovim dijelom, FSTD specifikacije moraju biti specificirane:
 - (1) u uvjetima ATO certifikata; ili
 - (2) u slučaju imatelja AOC-a, u priručniku osposobljavanja.

ORA.FSTD.105 Održavanje kvalifikacije FSTD-a

- (a) Kako bi održao kvalifikaciju FSTD-a, imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a mora provoditi kompletni set testova sadržanih u uputi za provođenje kvalifikacijskih testova (MQTG) i mora provoditi funkcionalne i subjektivne testove progresivno kroz 12-mjesečno razdoblje.
- (b) Rezultati moraju biti datirani, označeni kao analizirani i ocijenjeni, i čuvani u skladu s ORA.FSTD.240, u svrhu dokazivanja da je standard FSTD-a održavan.
- (c) Konfiguracijski kontrolni sustav mora biti uspostavljen kako bi se osigurala kontinuirana integracija hardvera i softvera kvalificiranog FSTD-a.

ORA.FSTD.110 Modifikacije

- (a) Imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a mora uspostaviti i održavati sustav kako bi utvrdio, procijenio i uklopio bilo koju važnu modifikaciju u FSTD-ove kojima operira, osobito:
- (1) bilo koju modifikaciju zrakoplova koja je bitna za osposobljavanje, testiranje i provjere, bez obzira je li stavljena na snagu putem direktive o plovidbenosti; i
 - (2) bilo koju modifikaciju FSTD-a, uključujući pokretne i vizualne sustave, kad su bitni za osposobljavanje, testiranje i provjere, kao što je to u slučaju izmjene podataka.
- (b) Modifikacije FSTD-a hardvera i softvera koji utječu na rukovanje, performanse i operativne sustave ili bilo koja velika modifikacija pokretnog ili vizualnog sustava mora biti evaluirana kako bi se odredio utjecaj na prvotni kriterij kvalifikacije. Organizacija mora pripremiti izmjene za bilo koje validacijske testove na koje je izvršen utjecaj.
- (c) Organizacija mora obavijestiti nadležno tijelo unaprijed u slučaju velikih promjena kako bi se utvrdilo jesu li testovi provedeni na zadovoljavajući način. Nadležno tijelo mora odrediti je li nakon modifikacije potrebna specifična evaluacija FSTD-a, a prije povratka uređaja za korištenje osposobljavanja.

ORA.FSTD.115 Instalacije

- (a) Imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a mora osigurati da:
- (1) je FSTD smješten u prikladnom okruženju koji podupire sigurnu i pouzdanu operaciju;
 - (2) da su svi korisnici FSTD-a kao i osoblje održavanja upućeni o sigurnom korištenju FSTD-a kako bi se osiguralo da su svjesni cjelokupne sigurnosne opreme i procedura povezanih s FSTD-om u slučaju izvanredne opasnosti; i
 - (3) da je FSTD i njegova instalacija usklađena s lokalnim propisima o zaštiti zdravlja i sigurnosti.
- (b) FSTD-ov sigurnosni sklop, kao što su zaustavljanje i svjetla u izvanrednom slučaju, mora biti provjeren najmanje jednom godišnje i mora biti evidentiran zapis o istom.

ORA.FSTD.120 Dodatna oprema

Kad je dodatna oprema dodana FSTD-u, iako nije potrebna za kvalifikaciju, ista mora biti procijenjena od nadležnog tijela kako bi se osiguralo da nema negativnih posljedica na kvalitetu osposobljavanja.

ODJELJAK II.**Zahtjevi za kvalifikaciju FSTD-ova****ORA.FSTD.200 Zahtjev za kvalifikaciju FSTD-a**

- (a) Zahtjev za certifikat kvalifikacije FSTD-a mora biti predan u obliku i na način kako je uspostavilo nadležno tijelo:
- (1) u slučaju uređaja za osposobljavanje osnovnog instrumentalnog letenja (BITD-ovi), od strane BITD proizvođača;
 - (2) u ostalim slučajevima, od organizacije koja ima namjeru operirati FSTD-om.
- (b) Podnositelji zahtjeva za inicijalnu kvalifikaciju moraju dostaviti nadležnom tijelu svu dokumentaciju kojom dokazuju kako ispunjavaju zahtjeve uspostavljene u ovoj Uredbi. Predmetna dokumentacija mora uključivati proceduru uspostavljenu kako bi se osigurala usklađenost s ORA.GEN.130 i ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Certifikacijske specifikacije za FSTD-ove

- (a) Agencija mora izdati, u skladu s člankom 19. Uredbe EZ br. 216/2008, certifikacijske specifikacije kao standardno mjerilo kako bi se dokazala usklađenost FSTD-a s osnovnim zahtjevima Priloga III. Uredbi EZ br. 216/2008.
- (b) Predmetne certifikacijske specifikacije moraju biti dovoljno detaljne i specificirane kako bi naznačile podnositelju zahtjeva koje uvjete mora ispunjavati u svrhu izdavanja kvalifikacije.

ORA.FSTD.210 Temelji kvalifikacije

(a) Temelji kvalifikacije za izdavanje certifikata kvalifikacije FSTD-a sastoji se od:

- (1) primjenjivih certifikacijskih specifikacija uspostavljenih od Agencije koji stupaju na snagu od datuma podnošenja zahtjeva za inicijalnu kvalifikaciju.
- (2) od validiranih podataka zrakoplova koji su definirani kao podaci odobreni pod dijelom-21, ako je primjenjivo; i
- (3) bilo kojih specifičnih uvjeta propisanih od nadležnog tijela ako povezani s certifikacijskim specifikacijama ne sadrže prikladne ili odgovarajuće standarde FSTD-a jer FSTD ima neispitan ili drukčiji sklop u odnosu na one temeljem kojih su primjenjive certifikacijske specifikacije bazirane.

(b) Temelj kvalifikacije mora biti primjenjiv za buduće periodičke kvalifikacije FSTD-a, osim ako je rekategoriziran.

ORA.FSTD.225 Trajanje i kontinuirana valjanosti

(a) Kvalifikacija simulatora letenja (FFS), uređaja za letačko osposobljavanje (FTD) ili uređaja za osposobljavanje letačkih i navigacijskih procedura (FNPT) ostat će valjan ako:

- (1) su FSTD i organizacija koja operira FSTD-om usklađeni s primjenjivim zahtjevima;
- (2) je nadležnom tijelu osiguran pristup organizaciji kao što je definirano u ORA.GEN.140 kako bi se utvrdila kontinuirana valjanost s relevantnim zahtjevima Uredbe EZ br. 216/2008 i njenim Provedbenim pravilima; i
- (3) certifikat kvalifikacije nije izmijenjen ili oduzet.

(b) Razdoblje od 12 mjeseci uspostavljeno u ARA.FSTD.120(b)(1) može biti produljeno do najviše 36 mjeseci, u sljedećim okolnostima:

- (1) kad je FSTD bio podložen inicijalnoj i najmanje još jednoj periodičnoj evaluaciji kojom je uspostavljena usklađenost s temeljima kvalifikacije;
- (2) kad imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a ima zadovoljavajuće zapise s uspješnih FSTD evaluacija tijekom zadnjih 36 mjeseci;
- (3) kad nadležno tijelo provodi formalni audit sustava nadgledanja usklađenosti u organizaciji svakih 12 mjeseci kako je definirano u ORA.GEN.200(a)(6); i
- (4) kad određena osoba u organizaciji s odgovarajućim iskustvom pregledava redovno periodično provođenje kvalifikacijskih testova (QTG) i provodi relevantne funkcionalne i subjektivne testove svakih 12 mjeseci i dostavlja izvještaje s rezultatima nadležnom tijelu.

(c) Kvalifikacija BITD-a ostaje valjana pod uvjetom redovnih evaluacija usklađenosti s primjenjivim temeljima kvalifikacije od nadležnog tijela u skladu s ARA.FSTD.120.

(d) Po izmjeni ili oduzimanju, certifikat kvalifikacije FSTD-a mora se vratiti nadležnom tijelu.

ORA.FSTD.230 Promjene kvalificiranog FSTD-a

(a) Imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a mora obavijestiti nadležno tijelo u slučaju prijedloga promjena FSTD-a, kao što su:

- (1) velike modifikacije;
- (2) relokacija FSTD-a; i
- (3) bilo koja deaktivacija FSTD-a.

(b) U slučaju nadogradnje razine kvalifikacije FSTD-a, organizacija mora podnijeti zahtjev za evaluaciju nadogradnje. Organizacija mora provesti sve validacijske testove za traženu razinu kvalifikacije. Rezultati prijašnjih evaluacija neće se koristiti za validaciju performansi FSTD-a za postojeću nadogradnju.

- (c) Kad je FSTD premješten na novu lokaciju, organizacija mora obavijestiti nadležno tijelo prije planirane aktivnosti zajedno s planom povezanih postupaka.

Prije vraćanja FSTD-a u korištenje na novoj lokaciji, organizacija mora provesti najmanje 1/3 validacijskih testova, i funkcionalnih i subjektivnih testova kako bi osigurala da performanse FSTD-a ispunjavaju prvotne kvalifikacijske standarde. Preslika dokumentacije testova mora se čuvati zajedno sa zapisima FSTD-a za pregled od nadležnog tijela.

Nadležno tijelo može provesti evaluaciju FSTD-a nakon relokacije. Evaluacija mora biti u skladu s prvotnim temeljima kvalifikacije FSTD-a.

- (d) Ako organizacija planira ukloniti FSTD iz aktivnog statusa na dulje razdoblje, mora obavijestiti nadležno tijelo i uspostaviti odgovarajuću kontrolu za razdoblje tijekom kojeg će FSTD biti neaktivan.

Organizacija mora dogovoriti s nadležnim tijelom plan deaktivacije, bilo koje čuvanje i re-aktivaciju kako bi se osiguralo da se FSTD može vratiti u aktivno stanje na prvotnoj razini kvalifikacije.

ORA.FSTD.235 Prijenos kvalifikacije FSTD-a

- (a) Kada dolazi do promjene organizacije koja operira FSTD-om, nova organizacija mora obavijestiti nadležno tijelo unaprijed kako bi se dogovorio plan prijenosa FSTD-a.
- (b) Nadležno tijelo može provesti evaluaciju u skladu s prvotnim temeljima kvalifikacije FSTD-a.
- (c) Kad FSTD više ne udovoljava uvjetima inicijalne kvalifikacije, organizacija će podnijeti zahtjev za novi certifikat kvalifikacije FSTD-a.

ORA.FSTD.240 Čuvanje zapisa

Imatelj certifikata kvalifikacije FSTD-a mora čuvati zapise:

- (a) svih dokumenata koji opisuju i daju inicijalne kvalifikacijske uvjete i razinu FSTD-a za čitavo vrijeme uporabe FSTD-a;
- (b) bilo koje periodičke dokumente i izvještaje povezane sa svakim FSTD-om i s aktivnostima nadgledanja usklađenosti za razdoblje od najmanje 5 godina.

PODDIO AeMC

ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKI CENTRI

ODJELJAK I.

Općenito

ORA.AeMC.105 Opseg

Ovaj Poddio uspostavlja dodatne zahtjeve koje moraju ispunjavati organizacije da bi se kvalificirale za izdavanje ili kontinuiranu valjanost odobrenja zrakoplovno-medicinskog centra (AeMC) da izdaje certifikate o zdravstvenoj sposobnosti, uključujući inicijalni certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 1.

ORA.AeMC.115 Zahtjev

Podnositelji zahtjeva za AeMC certifikat moraju:

- (a) udovoljavati MED.D.005; i
- (b) pored dokumentacije za odobrenje organizacije zahtijevane u ORA.GEN.115, osigurati detalje o kliničkoj povezanosti ili vezu s određenim bolnicama ili medicinskim institutima u svrhu specijalističkih liječničkih pregleda.

ORA.AeMC.135 Kontinuirana valjanost

AeMC certifikat će se izdati na neodređeno vrijeme. Ostat će valjan ovisno o činjenici je li imatelj i zrakoplovno-medicinski ispitivači organizacije:

- (a) udovoljavaju MED.D.030; i
- (b) osiguravaju kontinuirano iskustvo obavljajući odgovarajući broj liječničkih pregleda kategorije 1 svake godine.

ODJELJAK II.***Upravljanje*****ORA.AeMC.200 Sustav upravljanja**

AeMC mora uspostaviti i održavati sustav upravljanja koji obuhvaća stavke navedene u ORA.GEN.200 i, dodatno, procese:

- (a) za medicinsku certifikaciju u skladu s dijelom MED; i
- (b) za osiguranje medicinske povjerljivosti u svakom trenutku.

ORA.AeMC.210 Zahtjevi za osoblje

(a) AeMC mora:

- (1) imati zrakoplovno-medicinskog ispitivača (AME-a) imenovanog za rukovoditelja AeMC-a, s privilegijom za izdavanje kategorije 1 certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i dovoljno iskustva u zrakoplovnoj medicini da obavlja svoje dužnosti; i
 - (2) imati za osoblje adekvatan broj potpuno kvalificiranih AME-a i drugog tehničkog osoblja i stručnjaka.
- (b) Rukovoditelj AeMC-a je odgovoran za koordinaciju procjene rezultata liječničkih pregleda i potpisivanje izvještaja, certifikata i inicijalnih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 1.

ORA.AeMC.215 Zahtjevi za smještaj

AeMC mora biti opremljen s medicinsko-tehničkim sredstvima adekvatnim za obavljanje zrakoplovno-medicinskih pregleda nužnih za korištenje privilegija u opsegu odobrenja.

ORA.AeMC.220 Čuvanje zapisa

Osim zapisa zahtijevanog u ORA.GEN.220, AeMC mora:

- (a) voditi zapise s detaljima o liječničkim pregledima i procjenama napravljenim za izdavanje, produžavanje ili obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, i njihovim rezultatima, za razdoblje od najmanje 10 godina nakon posljednjeg datuma pregleda; i
 - (b) držati sve medicinske zapise na način koji osigurava da se medicinska povjerljivost poštuje cijelo vrijeme."
-